

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

**МЕДІАТИЗАЦІЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ
В МАТЕРІАЛАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ АГЕНЦІЇ REUTERS
(2022–2024)**

Кваліфікаційна робота
студентки 2 курсу, групи ЛЖ-61,
другого (магістерського) рівня
вищої освіти,
спеціальності 061 «Журналістика»
ЯНЕНКО Поліни Євгеніївни

Керівник:
Нечаєва Наталя Володимирівна,
кандидат філологічних наук, доцент

Харків – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕДІАТИЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ	6
1.1. Дослідження поняття «медіатизація».....	6
1.2. Роль медіа у трансляції подій міжнародних конфліктів для масової аудиторії.....	10
РОЗДІЛ 2. КОНТЕКСТ ВІЙНИ В УКРАЇНІ В МАТЕРІАЛАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО АГЕНТСТВА «REUTERS»	22
2.1. Висвітлення війни в Україні на шпальтах інформаційних агентств.....	22
2.2. Тематичний аналіз медіаматеріалів Reuters про російсько-українську війну: особливості та акценти.....	27
ВИСНОВКИ	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	49
ДОДАТКИ	56

ВСТУП

Російсько-українська війна, яка розпочалася в 2014-му році, стала однією з основних політичних тем у міжнародному інформаційному просторі. Ще більшого резонансу та безпрецедентної зацікавленості журналістів вона набула після початку повномасштабного вторгнення РФ у лютому 2022-го року. Найбільший збройний конфлікт XXI століття став не тільки тригером геополітичних викликів і дискусій для світової спільноти, а й центральним предметом обговорення в медіа.

Роль ЗМІ у висвітленні подій збройних конфліктів на сучасному етапі розвитку інформаційних технологій не можна назвати посередньою. Медіа розглядають не лише як транслятори фактів про події, а й один із чинників впливу на свідомість аудиторії, ставлення до реалій сьогодення, активним засобом формування громадської думки.

На думку науковця Стіга Х'яварда, в умовах глобалізації медіа стали настільки інтегрованими в життя суспільства, що їхня роль виходить за рамки простої комунікації, і зрештою засоби масової інформації починають впливати на соціальні структури та управління. У рамках цієї ідеї дослідники розглядають феномен медіатизації як процесу, в якому суспільство стає все більш залежним від ЗМІ та підкоряється їхній логіці [9].

Медіатизація воєнних подій – це не тільки журналістські повідомлення про події під час розгортання конфлікту, а і явище в умовах глобалізації, коли мас-медіа активно впливають на їх осмислення споживачем. Так, російсько-українська війна резонує на шпальтах національних і закордонних ЗМІ. Інформаційні джерела направляють аудиторію на роздуми та висновки, окреслені редакційними мотивами та кутом зору, під яким журналіст висвітлив обрану тему.

Агентство «Reuters» є одним із основних джерел інформації для міжнародного загалу. Репортажі його журналістів, аналітичні огляди, статті

наштовхують громадськість на різноманітні інтерпретації описуваних подій, при цьому залишають впевненість у достовірності наданої інформації. З огляду на це аналіз матеріалів агенції, присвячених війні в Україні, дозволяє зрозуміти, як цей конфлікт представлений на глобальній медіаарені.

Актуальність нашого дослідження визначається необхідністю подальшого вивчення особливостей висвітлення подій в Україні після початку повномасштабного вторгнення РФ у закордонних медіа.

Мета роботи – з'ясувати специфіку зображення теми війни в Україні в текстах інформаційного агентства та актуалізації найпоширеніших образів і проблем, яких торкаються журналісти аналізованого ресурсу в цьому контексті.

Реалізація поставленої мети передбачає **розв'язання таких завдань:**

- 1) схарактеризувати значущість процесу медіатизації конфліктів між країнами як одного з аспектів гібридної війни;
- 2) дослідити динаміку зображення інформаційним агентством подій в Україні;
- 3) виокремити зміни акцентів і ключових образів, якими користуються журналісти у матеріалах на аналізовану та суміжні теми;
- 4) окреслити ключові підходи Reuters у висвітленні етапів російсько-української війни;
- 5) визначити, як медіависвітлення впливає на сприйняття війни міжнародною аудиторією.

Об'єкт дослідження – матеріали міжнародного інформаційного агентства Reuters, присвячені повномасштабному вторгненню РФ в Україну.

Предмет вивчення – особливості медіатизації інформаційною агенцією війни Росії проти України.

Матеріалом дослідження є інформаційні повідомлення на сайті агентства Reuters.

З метою реалізації завдань використано такі **методи дослідження:** вибірковий, описовий, методи порівняння, індукції, контент-аналіз.

Наукова новизна полягає в поглибленні спостережень, виконаних попередніми дослідниками, які розглядали специфіку висвітлення подій російсько-української війни, а також в аналізі медіаматеріалів інформаційного агентства Reuters на цю тему, якому до цього часу приділяли незначну увагу через академічну призму.

Апробація: участь у міжнародній науково-практичній конференції «Медіареальність у часи інформаційних війн» (15 березня 2024 року) з доповіддю на тему «Контекст війни в матеріалах міжнародного інформаційного агентства Reuters».

Практична значущість роботи. Матеріали роботи та здобутки можуть бути використані науковцями, безпосередньо працівниками медіа та споживачами журналістських повідомлень для подальшого розгляду тенденційності висвітлення воєнних подій в Україні на тлі міжнародних політичних процесів.

Структура наукової роботи. Дослідження містить вступ, два розділи, кожен із яких по два підрозділи, висновки, додатки та список використаних джерел. Вступ окреслює актуальність, мету та завдання, які постали перед нами в роботі. Перший розділ присвячений теоретичній базі щодо трактування терміну «медіатизація» і ролі ЗМІ у висвітленні воєнних конфліктів на широку аудиторію. У другому розділі досліджено форми зображення подій російсько-української війни в різноманітних журналістських матеріалах і контекст війни в Україні в статтях інформ агентства Reuters.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕДІАТИЗАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ

1.1. Дослідження поняття «медіатизація»

У сучасному світі ЗМІ відіграють одну з ключових ролей у житті світової спільноти. Вони відображають суспільне життя, а завдяки розвитку цифровізації доносять суспільно значущу інформацію до аудиторії за лічені хвилини. Аналізований нами процес медіатизації став об'єктом багатьох академічних досліджень. Завдяки ньому медіа розглядаються не лише як канали комунікації, а й чинники впливу на реальність та сприйняття її соціумом. Під впливом медіа змін зазнають всі сфери публічного життя: політика, економіка, бізнес, культура тощо.

Загалом термін «медіатизація» носить багатовимірний характер, однак у його основі завжди лежить опис роботи медіакомунікацій і їх впливу на суспільне світобачення. Науковці розглядають це поняття не лише як трактування роботи медіа, а і як глобальний соціальний механізм, що виник із розвитком медіа.

Значної наукової зацікавленості явище медіатизації набуло ще наприкінці ХХ століття як відповідь технологічному розвитку, коли засоби масової інформації почали набувати широкого поширення в тогочасному суспільстві. Його аналізують і з соціологічної, і з філософської, культурологічної, політологічної точок зору.

Зважаючи на багатоаспектність цього поняття, до визначення аналізованого терміну фахівці з медіакомунікацій вдаються різними підходами. Часто дослідники пов'язують поняття «медіація» та «медіатизація», наголошуючи, що перше є складовою другого. Медіазнавець Мар'ян Житарюк наголошує: «Медіація підкреслює посередницьку роль

медіатора з метою примирення, а медіатизація – нав'язує волю медіатора широкій аудиторії, незважаючи на засоби» [35, с. 63].

Особливо це стає помітним у періоди міжнародних конфліктів, коли засоби масової інформації не просто висвітлюють події, але й надають їм певної емоційності, апелюючи до емоцій аудиторії. Саме через заданий емоційний тон суспільство сприймає інформацію. Відтак, війна в Україні, яку розпочала росія, зображують із вказуванням цивільних катастроф, жертв, руйнувань інфраструктури тощо.

Вплив медіатизації на поведінку людей, їх світосприйняття зазначає Тетяна Купрій у праці «Концептуалізація медіатизації культури: зарубіжний досвід конституювання», присвяченій розгляду цього явища, дослідниця висуває певним чином радикальні переконання про те, що через мас-медіа суспільство зазнало багатьох перетворень: «Відбулася кардинальна зміна образів світу і стилів людської поведінки та ролі комунікаційних технологій у формуванні світосприйняття суб'єктів культури, трансформувалися способи організації інформації в сучасній культурі тощо. Крім того, медіа стало інструментом формування громадської думки та створення стійких стереотипів сприйняття реальності» [37, с. 49].

Концепція Нікласа Лумана передбачає ототожнення медіа із системою, яка забезпечує громадськість головним продуктом ЗМІ – інформацією. За переконаннями науковця, вони створюють та підтримують життєву реальність, тим самим створюючи певні орієнтири для аудиторії: «Функція мас-медіа полягає в тому, щоб керувати самостереженням соціальної системи, під чим ми маємо на увазі не якийсь конкретний об'єкт, виокремлений серед інших, а спосіб поділу світу на систему (тобто суспільство) і середовище» (переклад мій. – П. Я.) [13, с 97].

На нашу думку, значною мірою саме з із цього формується тлумачення поняття «медіатизація».

Нік Кулдрі та Андреас Хепп вводять у науковий дискурс поняття «глибинної медіатизації», яка характеризується настільки глибокою

інтеграцією медіа в суспільне життя, що ЗМІ стають невід'ємною частиною людського життя. У своєму дослідженні «Медіатизоване конструювання реальності» спеціалісти також розвивають думку про те, що це явище корегує відносини особистості з навколишнім світом. Так, вводиться поняття «агентності» в умовах стрімко зростаючого впливу медіа на соціум. Згідно з ним, ЗМІ не просто налаштовують передачу інформації, а й впливають на те, як людина сприйматиме, розумітиме зображувані новини. Крім цього, вони наголошують на тому, що медіа впливає на суспільство не однобічно, а взаємозалежно, слідуючи за тенденціями та хвилями зацікавленості людства [5].

Вільфрід Шульц виокремлює чотири основні аспекти медіатизації:

- 1) медіа стають головним джерелом інформації про соціальний простір, яку споживає людина;
- 2) вони стають на місце соціальних інститутів, заміщуючи цю роль;
- 3) продукти ЗМІ зливаються з різними видами суспільної діяльності;
- 4) структурні суспільні елементи набувають логіки мас-медіа та підкорюються їй [19, с. 98].

На нашу думку, **медіатизація** – це процес зосередження засобів масової інформації навколо різних суспільних, політичних, економічних тощо відносин, явищ, подій, внаслідок якого аудиторія піддається впливу та певним чином «спотворює» власний світогляд через призму медіа. Відтак, медіатизацією можна назвати не тільки всебічне поширення медіа, а й те, як громадськість починає сприймати реальність згідно з медійним тлумаченням подій. Саме тому можна вважати, що ЗМІ перестали бути формальним посередником передачі інформації, а набули можливостей формувати соціальні процеси та впливати на світосприйняття та поведінку окремих індивідів і їхніх груп. Актуалізовану проблему в дослідженні ми вивчаємо, спираючись на таке визначення поняття «медіатизації».

Через активніше використання технологій та поширення інтернету люди дедалі частіше покладаються на медіа як на джерело отримання інформації, а

також розваг чи навчання, соціальної взаємодії. Так, можна дійти проміжного висновку, що медіатизація взаємозалежна від зростаючої залежності індивідів від засобів комунікації.

Інформація стала доступною для споживача в цілодобовому режимі, і це зумовлює потребу сучасної людини регулярно оновлювати свої знання про події навколишнього світу – не лише локальні, а й глобальні. Зрештою, саме ЗМІ стають основними чинниками формування людського уявлення про світ. На основі отриманих з різних джерел даних, після аналізу цього матеріалу аудиторія доходить власних висновків, що базуються на ідеях журналістів. Спотворення громадської думки може проводитись, наприклад, зміщенням акцентів у інформації, поданій заангажованими медіа. Таким чином, ЗМІ складають порядок денний і розставляють пріоритетність у подіях світового масштабу. Однак не можна нівелювати факт того, що медіа виконують і просвітницьку функцію, надаючи споживачеві інформації можливість розширювати власну обізнаність з різноманітних тем, залучати матеріали для вивчення низки актуальних питань тощо.

У дослідженні явища медіатизації не можна оминати процесу трансформації суспільних механізмів, які так чи інакше намагаються підлаштовуватися під медійні алгоритми. Внаслідок проникнення медіа в усі суспільні інституції останні зазнають трансформації, що пояснюється необхідністю залучення громадськості в глобальні процеси. На основі комунікативних форматів політика, економіка, культура, освіта, спорт тощо перебудовують внутрішні механізми, підлаштовуючись під запити масової аудиторії.

Отже, зростаюча залежність соціуму від медіа прискорює процес медіатизації, посилює вплив медіа на різні сфери життя та зрештою перетворює ЗМІ на одну з потужних сил сучасного світу.

1.2. Роль медіа у трансляції подій міжнародних конфліктів для масової аудиторії

В епоху стрімкого розвитку технологій і проникнення мас-медіа в усі сфери людського життя суспільство починає все більше залежати від засобів комунікації. Розвиненість кліпового мислення, перенасичення обсягами та нескінченними потоками інформації, включеність у світові процеси – усе це є невід’ємною складовою глобалізації. Велика українська енциклопедія дає визначення явищу глобалізації як «процесу всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції (об’єднання політичних, економічних, державних і громадських структур у межах регіону, країн, світу) й уніфікації (приведення до однаковості, єдиної форми чи системи)» [31].

Внаслідок поширюваних процесів глобалізації змін зазнає й комунікаційне середовище. Особливо ці зміни помітні, коли суспільство перебуває в кризових ситуаціях, зокрема, під час воєнних конфліктів. Глобалізація певним чином спростила міжнародний взаємовплив, при цьому прискоривши інформаційний обмін між світовими суб’єктами. У свою чергу, медіатизація залучає громадськість в обговорення проблем, часом наштовхуючи їх на рішучі дії, що призведуть до певних змін.

Стів Х’явард зазначає, що внаслідок глобалізації все потужнішим стає механізм медіатизації подій, і її впливу піддається більша кількість населення планети. Глобалізація, на його думку, пов’язана з медіатизацією двома чинниками: 1) вона передбачає існування технічних засобів для розширення спілкування та взаємодії на великі відстані; 2) вона стимулює процес медіатизації шляхом інституціоналізації опосередкованої комунікації та взаємодії в різноманітних аспектах. Крім того, дослідник наголошує на тому, що медіатизація є важливою концепцією сучасної соціології, оскільки вона пов’язана з головним процесом модернізації суспільства та культури [9].

На думку Єспера Стромбека, медіатизація має неабиякий вплив саме на політичну сферу. Дослідник вважає, що явище медіатизації має чотири так звані «фази», згідно з якими світова спільнота все більше адаптується під

медіа. Кожна з цих стадій характеризується вагомішою залежністю суб'єктів від засобів масової інформації та, відповідно, їх сильнішою трансформацію згідно умовним вимогам:

- першим етапом вважають процес, коли медіа відіграють традиційну роль інструмента передачі інформаційних повідомлень;
- другим – початок адаптації громадських лідерів під медійну логіку, яку автор називає «медіафреймінгом» (обрамленням);
- третя фаза передбачає структурне втручання ЗМІ в соціальні інституції;
- четверта, заключна стадія демонструє вершину медійного впливу на соціум, коли мас-медіа визначають певні обмеження, норми поведінки у зображуваних темах, і всі процеси підпорядковуються вищезгаданій медійній логіці.

Крім того, науковець наголошує на тому, що, зокрема, політика, вдаючись до вагомих структурних змін, не відчуває залежності від медіа. Проте це не є одностороннім процесом, оскільки, у свою чергу, політичні студії також впливають на ЗМІ, прагнучи використати їх у власних цілях (зокрема, позиціонування, впізнаваність, зацікавленість аудиторії тощо) [20].

Однією з центральних точок розвитку явища медіатизації, на думку багатьох дослідників, є загальне визнання медіа як «четвертої влади». За І. Михайлиним, журналістика виконує соціальну місію, яка визначається не тільки формуванням громадської думки, а й керуванням людськими емоціями [38]. Медіа стають вагомим механізмом формування громадської думки та захисту суспільних інтересів на рівні з іншими гілками влади.

Наприклад, коли міжнародна журналістська спільнота почала активно розповсюджувати інформацію про початок вторгнення РФ на територію України в 2014, це сприяло наданню розголосу цього конфлікту на європейському континенті та не тільки викликало резонанс, а й закликала іноземних партнерів підтримати Україну. Повномасштабне вторгнення значим чином посилює цю тенденцію.

Також медіа, як четверта влада, виступають у ролі арбітра в будь-яких суспільних протистояннях. Вони можуть як підбурювати, так і гальмувати конфлікти на різних стадіях. Тим самим засоби комунікації «змушують» уряди різних країн вибудовувати свої зовнішньополітичні напрямки роботи в такий спосіб, щоб підтримувати ті чи інші наративи (як, зокрема, РФ – агресор, Україна – жертва), роблячи внесок у розв’язання боротьби та примножуючи власний іміджевий потенціал на міжнародній арені.

У контексті цього варто розглянути так званий «ефект CNN». Наприкінці минулого століття згаданий телеканал став каталізатором політичних рішень у США. Медіадослідниця Аліда Том’я зазначає: «Цей ефект стосується впливу 24-годинного висвітлення новин на політичні рішення, особливо в контексті Сполучених Штатів. Він виник на початку 1990-х років після війни в Перській затоці, тоді «ефект CNN» набув популярності, оскільки прямому висвітленню конфлікту CNN приписували формування громадської думки та вплив на вибір зовнішньої політики США. Відтоді ця концепція була широко досліджена та проаналізована у сфері ЗМІ та зовнішньої політики» » (переклад мій. – П. Я.) [23, с. 19].

Цей ефект яскраво проявився й під час війни в Україні. Вплив медіа на поширення правдивої інформації та безперервне привернення уваги до масштабів руйнацій і жертв призвело до мобілізації світової підтримки Україні.

Особливу роль у медіатизованому суспільстві відіграє трансляція міжнародних конфліктів. Їх показ безперервно проникає в глобальний інформаційний простір, чим постійно привертає увагу. Саме поняття міжнародного конфлікту можна визначити як суперечність між кількома політичними суб’єктами, зокрема державами, що виникає внаслідок розбіжностей в територіальних, суспільних, економічних, політичних, ідеологічних інтересах тощо. Дослідники Чарльз Кеглі та Шенон Блантон у роботі «Світова політика: Тренд і трансформація» наголошують, що

міжнародні конфлікти є невід'ємною частиною світової політики та формують загальний порядок [10].

Медіа створюють не лише фактологічні новини про події з цієї теми, а й певним чином впливають на їхнє сприйняття аудиторією, що варто розглядати в контексті медіатизації інформації. Конфлікти часто висвітлюють задля акумуляції підтримки тієї чи іншої сторони як у політичному, так і у військовому плані. Зокрема, таку тенденцію помічаємо і під час російсько-української війни, коли постійне висвітлення подій закликає до дії та допомоги Україні з боку інших міжнародних спільнот. Через активне поширення фото- та відеоматеріалів міжнародні конфлікти також чинять емоційний тиск на громадськість. В уяві суспільства створюються образи, аналогії, адже журналісти створюють низку реальних історій, що викликають співчуття та ін. Це сприяє залученості людей до активістських рухів, або навпаки – конфронтації представників різних суспільств.

Таким чином, міжнародні конфлікти залежать від медійних тенденцій, а отже, і сприйняття такої інформації світовою спільнотою формується під впливом різноманітних медіаалгоритмів.

Медіатизація воєнних подій у різноманітних закордонних впливових ЗМІ є одним із найпотужніших інструментів інформаційної війни. Згідно з визначенням Великої української енциклопедії, інформаційна війна – це «форма протиборства між різними суб'єктами (державами, неурядовими, економічними або іншими структурами), яка передбачає проведення комплексу заходів із завдання шкоди інформаційній сфері протилежної сторони та захисту власної інформаційної безпеки» [32].

Як і популяризація явища медіатизації, широке розповсюдження інформаційної війни тісно пов'язане з розвитком сучасних технологій. В еру цифровізації новини ширяться з більш високою швидкістю на масову аудиторію, ніж це було раніше. З огляду на це і вплив на суспільство вони чинять більший, охоплюючи ширшу аудиторію. Георгій Поцепцов у праці «Смислові та інформаційні війни» при зіставленні інформаційної та смислової

війн наголошує, що перша має в центрі уваги саме інформаційні потоки та має на меті «поцілити людині в голову» [39, с. 24].

Науковці XXI століття виокремлюють поняття «гібридної війни», автором концепції якого є Маршал Маклюен, для опису сучасних міжнародних конфліктів, зважаючи на активне застосування медіа як зброї. Наприклад, Антон Дорошкевич наголошує: «Усі сучасні медійні технології активно застосовуються в гібридній війні, і в першу чергу телебачення, тому що воно не потребує розумової діяльності для сприйняття інформації» [34, с. 26].

Світлана Блиндарук формулює головну мету застосування інформації під час війни як «вплив на свідомість і поведінку людей за допомогою маніпулювання інформацією, щоб змусити їх мислити і діяти в інтересах агресора» [30].

На нашу думку, гібридна війна охоплює не лише один бік конфлікту, який прийнято вважати його розпалювачем. В медіатизованому світі інформацією оперують усі сторони, так чи інакше залучені в процес війни. Двома головними діячами, безперечно, залишаються «головні герої». Один із них агресор, інший – жертва. Так, громадськості важливо та цікаво спостерігати за тим, про що та яким чином розповідають ці сторони, які події висвітлюють, на чому зосереджують увагу тощо. Однак інформаційна політика їх так званих «союзників» відіграє вагомий роль у формуванні сприйняття подій аудиторією. Вони, відокремлено від самого конфлікту, коментують і трактують події зі сторони, претендуючи при цьому на позицію незалежного експерта. Саме тому ми вважаємо, що в контексті російсько-української війни, яка розгортається впродовж десяти років, важливо зосередити науковий інтерес довкола залучення іноземних джерел інформації.

Крім традиційної журналістської роботи, останнім часом усе більшого поширення набувають маніпулятивні та фейкові повідомлення з різних джерел. Дезінформація, тобто свідоме поширення неправдивої інформації різними комунікаційними каналами задля чийсь вигоди, покликана вплинути на громадськість і сколихнути її позиції, переконання тощо. Під час війни в

Україні це явище стало ще більш розповсюдженим, адже ворог регулярно здійснює атаки на інформпростір, намагаючись дискредитувати опонента та його союзників. Наприклад, у російських ЗМІ регулярно трапляється інформація про відмову західних партнерів допомагати Україні, несприятливі умови перебування українських біженців за кордоном через «втому» від них та ін. Зважаючи на це, споживання новин стає дедалі небезпечнішим для суспільства, а необхідність підвищення рівня інформаційної грамотності невинно зростає.

З іншого боку, провідні журналістські редакції продовжують активно розповідати про війну в Україні, тримаючи суспільно-політичний інтерес довкола цієї теми. Отже, можна вважати, що роль медіа в гібридній війні є значущою, у першу чергу – для самої України.

Наступний вагомий інструмент у медіатизації будь-якого збройного конфлікту – пропаганда. Вона створює імідж сторін конфлікту, умовно ділить їх на «добро» та «зло», «жертву» та «агресора» тощо. У дослідженнях соціологічних і політологічних витоків пропаганди науковці однотайно виокремлюють три її види залежно від джерела: білу (офіційний інформатор), сіру (без визначеного автора) та чорну (маскування неофіційного джерела під офіційне, підміна авторів тощо).

Дослідник Ігор Михайлин у підручнику «Основи журналістики» виділяє парадокси в інформаційному просторі, пов'язані з функціонуванням медіа. Одним із них він називає розгляд пропаганди як маніпулятивного впливу на людей. Ця функція протиставляється інформаційній ролі журналістики, адже пропаганда свідомо спрямована на формування поглядів серед громадян в потрібному для сторони поширення такої інформації сторони [38].

Крім того, Михайло Шевців розділяє пропаганду на:

- позитивну (або конструктивну) – та, що повідомляє адресату інформацію в зрозумілому тлумаченні, виконуючи інформативну функцію журналістики;

- негативну (деструктивну) – пропаганда, яка нав'язує аудиторії певні ідеї та має на меті розпалення соціальної ворожнечі, протистояння ідей, поширення однобічно вигідних поглядів і переконань.

Дослідник зазначає, що саме негативна пропаганда створює паралельний світ зі спотвореною системою цінностей, використовує навіювання, маніпуляції та інші інструменти впливу на споживача [44].

Спираючись на попередні здобутки дослідників та незважаючи на джерела, комунікативні цілі та способи поширення, науковець Вадим Торічний надає таку загальну класифікацію видів пропаганди в сучасному світі:

- офіційна, яка є законодавчо визнаним суб'єктом інформаційної політики окремої держави;

- неофіційна – покликана для просування певних ідей на політичній арені та при цьому базується на негласно сформульованих інформаційною політикою завданнях, найчастіше носить конфіденційний характер;

- позитивна та негативна;

- «біла», «чорна», «сіра»;

- пряма – використовує публічні заяви, відкрити критику опонентів тощо;

- непряма – поширює приховані змісти та натяки;

- пропаганда засобами мистецтва – звернена до прихильників певних течій, переконань, мистецьких напрямків;

- наукова пропаганда – спирається на наукові доктрини та концепції;

- ідейна – формує «національні ідеї», загальні цілі зі спрямуванням на конкретну аудиторію;

- пропаганда дією – містить емоційний вплив, частково залякування (стосується вразливих для аудиторії тем: кризи, терористичні акти, стихійні лиха, війни);

- ретельна – розрахована на широку аудиторію та передбачає використання великих механізмів: ЗМІ, спеціальних відомств тощо;

- аксіальна – розрахована на вузьке спрямування;

- соціологічна – використовує елементи повсякденного середовища, чим на підсвідомому рівні нав'язує аудиторії певні ідеї [43].

На нашу думку, ця класифікація охоплює широкий спектр видів пропаганди, оскільки відображає складність і багатогранність цього явища в сучасному світі. Вона враховує не лише юридичний статус, а й цільову аудиторію, способи впливу та контекст поширення такої інформації. Серед ключових аспектів у полі зору науковця можна виділити:

- юридичний вимір: офіційна пропаганда часто сприймається як складова ведення державної політики, у той час як неофіційна може носити прихований маніпулятивний характер, а отже, апелює до питання законності;

- оціночний аспект: виділення категорій «позитивна/негативна» дозволяє оцінити пропаганду з моральної точки зору; таке розмежування залежить від цілей просування інформації, яка може бути по-різному сприйнята й аудиторією, залежно від контексту;

- спосіб впливу («біла», «чорна», «сіра»): відображає прозорість поширюваної інформації, адже у першому випадку є посилання на відкриті джерела, а от у другому аудиторію можуть навмисно ввести в оману, тоді як у третьому поєднуються обидва підходи, що передбачає детальніший розгляд і аналіз даних;

- спосіб дії (пряма та непряма): підкреслення різниці між відкритим впливом і прихованими маніпуляціями;

- цільова аудиторія (ретиальна та аксіальна): ці категорії дозволяють оцінити масштаб розповсюдження і точність проведених кампаній;

- особливі форми пропаганди (мистецька, наукова, ідейна, соціологічна, пропаганда дією): вказує на багатоаспектність пропаганди, яка звертається до різноманітних механізмів впливу, починаючи почуттями та смаками та завершуючи авторитетністю наукової думки.

Загалом вплив медіа на аудиторію можна розглянути за допомогою теорії культивування, яку розробив дослідник масової комунікації Джордж Гербнер. За його переконаннями, тривалий вплив медіа на аудиторію формує в неї певні

упередження та стереотипи щодо реальності. Відтак, постійне висвітлення воєнних конфліктів викликає в суспільстві напругу, тривогу, страх. На прикладі війни в Україні можна простежити, як ЗМІ поляризують сторони конфлікту, просувають ідеї та впливають на сприйняття подій світовою аудиторією [7].

Наприклад, американський телеканал CNN регулярно висвітлюють воєнні трагедії в Україні із зображенням наслідком обстрілів, руйнацій, звертаючи увагу на гуманітарні катастрофи, викликані збройною агресією рф. З огляду на це медійники викликають в аудиторії співчуття до українців, емпатію та прихильність, сприймаючи нашу державу як жертву.

Крім того, у контексті дослідження впливу мас-медіа в умовах війни варто згадати про теорію гейткіпінгу, поняття про який сформував психолог Курт Левін. Медіадослідник Девід Вайт актуалізував цю ідею для системи масових комунікацій. Згодом цю тему розглядали науковці У. Гібер, Дж. Макнеллі, Р. Браун та ін. Дослідники дійшли висновку, що гейткіпінг (дослівно «gate» – ворота, «кеер» – тримати) – це процес, який пояснює, яким чином в журналістиці проходить фільтрація новин. Медіазнавці актуалізували питання того, якою логікою керуються редактори видань, пропускаючи в публікацію одні матеріали та зупиняючи інші. У висновку сформоване переконання про те, що цінність новини – це головний критерій відбору новин [40, с. 257].

І. Михайлин стверджує: «Журналістика функціонує в системі: автор (журналіст) – інформація (текст) – аудиторія. З самого початку виникнення газет і журналів постало питання про вимірювання цінності й корисності інформації з погляду її використання. Важлива проблема діяльності журналіста – встановлення таких взаємин з аудиторією, за яких потенційна інформація стає прийнятою, засвоєною, а відтак і реальною» [38, с. 116].

У рамках нашого дослідження теорію гейткіпінгу необхідно розглядати як один зі способів проявити позицію провідних закордонних медіа та прихильність до однієї зі сторін російсько-української війни. Саме засоби масової інформації вирішують, яку інформацію показувати своїй аудиторії.

Вони можуть ставити акценти на жертвах серед цивільного населення, геополітичних змінах або можливих гуманітарних загрозах для всього світу, до яких може призвести збройний конфлікт на території Європи. Таким чином, національні медіа обирають певний фокус, при цьому демонструючи політичну позицію своєї держави. Оскільки Великобританія завжди проявляла схильність до України, надаючи всебічну допомогу жертві російської агресії, британське інформаційне агентство Reuters зосереджується на висвітленні правдивої інформації, яка надає детальний розгляд подій в Україні, негласно стаючи її «союзником».

Однак необхідно зазначити, що західні медіа, у тому числі аналізоване в нашій роботі, після початку повномасштабного вторгнення РФ у лютому 2022 року все частіше розглядають воєнні реалії в Україні з акцентом на роль Заходу в конфлікті. The New York Times, BBC, Bloomberg та інші розповідають про поставки зброї в Україну, гуманітарну допомогу, економічну кризу, а також негативну реакцію Росії на таку широку підтримку свого опонента з боку світових лідерів. Завдяки останньому пункту ЗМІ лише підсилюють агресорську риторику РФ, створюючи образ спільного для держав ворога.

Медіатизація подій воєнних конфліктів охоплює низку засобів, за допомогою яких медіа транслюють інформацію та формують образи, сприйняття цих явищ аудиторією. Зокрема, під час війни в Україні цей процес мобілізує прихильність загальносвітової аудиторії, а отже, забезпечує надання підтримки, гуманітарної допомоги тощо. Крім того, розвиток сучасних технологій актуалізує залучення соціальних мереж до показу подій. Так, вони стали ареною для миттєвої реакції громадськості на події, які можна транслювати в режимі реального часу.

Така тенденція має й негативний бік. Під час повномасштабного вторгнення РФ в Україну багато телеграм-каналів, які однак на законодавчому рівні не відносяться до засобів масової інформації, почали використовувати можливість розміщення сенсацій, що сприяє піару для такого виду ЗМК. Однак варто зазначити, що редактори цих каналів часто не дотримуються

журналістських стандартів, які в період війни забороняють публікувати фото та відео з місць обстрілів протягом певного часу, проміжок якого залежить від типу постраждалого об'єкту.

У квітні 2022 року Міністерство культури та інформаційної політики України, Міністерство оборони України та представники медіа опублікували заяву, у якій одним із пунктів регуляції роботи ЗМІ було встановлено строки: результати руйнацій (фото та відео) з місць бойових дій дозволяється публікувати після 3 годин для цивільних об'єктів, після 12 годин – для військових [41].

Слід зазначити, попри складність і різноманіття нюансів у висвітленні подій воєнного конфлікту з потребою надзвичайної оперативності, живі трансляції все ж залишаються важливим інструментом у роботі журналістів у таких умовах. Завдяки ним аудиторія може на власні очі побачити масштаби руйнувань, при цьому відчуваючи себе безпосереднім свідком події. Такий ефект сприяє залученості аудиторії до явищ воєнного конфлікту. Тож це можна назвати одним із ключових аспектів медіатизації воєнних конфліктів у мас-медіа. Ним користуються провідні світові медіа, такі як CNN, BBC, «Радіо Свобода» та багато інших.

Оскільки медіа формують громадську думку, то за часів міжнародних конфліктів вони також мають змогу стимулювати уряди різних країн, міжнародні інституції вживати заходів задля припинення цих подій. На прикладі слабого висвітлення геноциду в Руанді, який відбувався в 1994 році, можна простежити, як таке обмежене висвітлення призвело до певної пасивності світової спільноти та пізню реакцію. Про це в книзі «Медіа та геноцид у Руанді» розповідає Аллан Томпсон. Зокрема, він зазначає, що в перші місяці кризової ситуації журналісти не звертали увагу на масштаби трагедій, тому навколо події створився певний інформаційний вакуум, уникнення якого дозволило б надати розголосу та зупинити гуманітарну катастрофу. Крім того, автор наголошує, що несвоєчасне висвітлення тогочасних реалій уповільнило реакцію ООН. І лише після початку публікацій

кадрів масових убивств міжнародна спільнота почала активніше залучатися до справи [22].

На противагу такій медіатизації подій можна поставити журналістську зацікавленість до конфлікту в Югославії 1990-х рр. Наприклад, журналісти CNN і BBC транслювали воєнні події майже в режимі реального часу. Це сприяло міжнародному тиску на світових лідерів, а також пришвидшенню прийняття резолюцій ООН та надання гуманітарної допомоги постраждалим. Про досвід роботи в зонах цього збройного конфлікту написав журналіст BBC Мартін Белл («На шляху зла»). Він підкреслив, що оперативний показ конфлікту на загальну аудиторію змінив сприйняття конфліктів суспільством і вплинув на швидкі реакції міжнародних організацій, оскільки залучення громадськості до проблеми сприяє пришвидшенню її вирішення [1].

Загалом можна виокремити найпростіший алгоритм роботи журналістів в умовах сучасних глобальних збройних та інших конфліктів. По-перше, медіа посиляються на місцеві ЗМІ або власні представництва, зображуючи оперативні наслідки подій конфлікту (наприклад, наслідки ворожих обстрілів по цивільній інфраструктурі). На цьому етапі важливо зберігати неупередженість і якісно фільтрувати джерела інформації. По-друге, журналістські матеріали можуть містити емоційну складову: персональні історії постраждалих, фото- та відео воєнних злочинів (як от шокуючі кадри з Бучі березня-квітня 2022 року). По-третє, редакції обирають власну позицію та роль у зображуваному конфлікті. Вони можуть демонструвати прихильність до однієї зі сторін (як от здебільшого європейські медіа через політичну призму власних урядів стають на бік України).

РОЗДІЛ 2

КОНТЕКСТ ВІЙНИ В УКРАЇНІ В МАТЕРІАЛАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО АГЕНТСТВА REUTERS

2.1. Висвітлення війни в Україні на шпальтах інформаційних агентств

Російсько-українська війна ще з 2014 року стала однією з найпомітніших подій у сучасному медіапросторі. Ситуація загострилася з початком повномасштабного вторгнення, коли світ потужніше відчув тиск через активний перебіг конфлікту. Міжнародні ЗМІ висвітлюють новини, пов'язані з російсько-українською війною, ставлячи при цьому різнопланові акценти, щоб сформувати в читача глобальне розуміння подій.

Американські медіа *The New York Times*, *The Washington Post*, *CNN* та ін. зосереджуються на питаннях глобальної безпеки, формуючи при цьому розуміння ролі США в конфлікті. Європейські медіа, такі як британська *BBC*, німецька *Deutsche Welle* та ін. також не стоять осторонь та активно висвітлюють події в Україні з наголосом на виклики для європейської стабільності.

Крім того, засоби масової комунікації створюють певний образ країн-учасниць війни, розділяючи умовно їх на «добро» (Україна та союзники) та «зло» (росія). Алла Тернова та Аліна Колода в дослідженні образу України в закордонних ЗМІ дійшли висновку, що, зважаючи на продовження війни росії проти України, формувати остаточні медіаобрази двох суб'єктів зарано, однак на сучасному етапі медіатизації конфлікту простежується згуртування не лише українського народу, а й міжнародної спільноти, яка прагне протистояти диктаторському режиму та боротися за справедливий мир і дотримання прав і свобод людини [42, с. 275].

Провідні інформаційні агентства, серед яких британське *Reuters*, відіграють важливу роль у сучасному медіапросторі. Зважаючи на постійний розвиток новітніх технологій, усе простіше серед аудиторії шириться

пропаганда та дезінформація. Вищезгадані типи медіа мають мережі кореспондентів по всьому світу, а отже, можуть максимально оперативно надавати інформацію безпосередньо з місць подій. Інформагентства не лише диктують порядок денний у новинах, але й формують картину світу для мільйонів читачів. Завдяки високому рівню репутації, «Associated Press», «Agence France-Presse», «Bloomberg», «Deutsche Presse-Agentur», Reuters та багато інших стають провідниками суспільства до інформації про глобальну геополітичну ситуацію.

Аналізуючи роботу різних інформаційних агентств, можна виокремити різні підходи до висвітлення подій російсько-української війни.

Американське Associated Press активно транслює воєнні події з акцентом на гуманітарну кризу та можливі наслідки війни для всього світу. Наприклад, в аналітичній статті «Russia-Ukraine war: Key things to know about the conflict» від 24.03.2022 розглядаються заклики Президента Володимира Зеленського глобальної підтримки та допомоги партнерів НАТО. Акценти розставляються на необхідність поставок зброї на першочергових етапах повномасштабного вторгнення, показ руйнувань у містах і військові злочини РФ проти мирного населення. Крім того, журналісти не оминають опис імовірної ядерної загрози, до якої може призвести тривалий конфлікт [16].

Німецьке Deutsche Welle фокусується на міжнародних реакціях на події в Україні, відгуки іноземних організацій і різних урядів. Так, журналісти зосереджують увагу на позиції ЄС і ООН зокрема. Крім того, великий наголос журналісти ставлять на європейську підтримку Європи, роль Німеччини у врегулюванні конфлікту та внутрішні зміни в державі, до яких призводить російсько-український конфлікт. Наприклад, у матеріалі «German support for Ukraine under pressure from populists» (07.09.2024) обговорюється вплив німецьких партій на поставки зброї в Україну. Зазначено про зміни в політичній динаміці. Журналісти також розглядають наслідки українсько-російської війни для майбутньої зовнішньої політики Німеччини, зважаючи на такі трансформації [8].

Китайське інформаційне агентство Xinhua натомість висвітлює війну в Україні з нейтральної позиції. Здебільшого матеріали обмежуються лише офіційними заявами Китаю та аналізом дій західних політиків. Приклад – новина «China calls for peaceful efforts to solve Ukraine crisis» (09.09.2023), де зазначено, що Китай закликає світ до міжнародних спільних зусиль для вирішення «кризи» в Україні, а також виступає за суверенітет усіх держав. Медіа наголошує на важливості Ради безпеки ООН у вирішенні збройного конфлікту задля настання миру. У матеріалі використано цитату Посла Китаю Ген Шуан, який повторює, що їх уряд прагне зміцнювати діалог із усім сторонами конфлікту, у тому числі – країнами Заходу, які підтримують Україну, щоб зробити внесок у розв’язання конфлікту.

У контексті війни в Україні агенції допомагають структурувати та подавати інформацію аудиторію більш доступно та в логічній послідовності з причинно-наслідковими зв’язками.

У 2022 році Інститут вивчення журналістики Reuters провів дослідження «Як аудиторія сприймає висвітлення у медіа новин про війну в Україні?», де вивчив прийняття аудиторією новин про війну в Україні. За отриманими статистичними даними, науковці дійшли висновків, що аудиторія проявляє значний інтерес до цієї теми, що актуалізує необхідність продовження її зображення та інших досліджень у цьому напрямку. Науковці вважають, що така позиція світового споживача демонструє широку підтримку України та потребу в оперативному висвітленні новин про державу. Результати дослідження показали, що аудиторія більш схильна довіряти провідним закордонним ЗМІ, таким як Reuters та BBC зокрема. Також фахівці зауважили, що ця довіра часом може трансформуватися через інформаційну втому аудиторії та необхідність відокремитись від подібної серйозної проблематики. Крім того, вказується значний емоційний вплив на свідомість людей, адже новини про трагедії, жертв і руйнації викликають постійно співпереживання, співчуття та інші негативні відчуття [45].

В. Коломієць зазначає, що агентство Reuters із початку свого існування (1851 р.) стало характеризуватися незалежністю, оперативністю та точністю подання новин. Він називає інформагентство «одним зі світових лідерів у поширенні міжнародних новин» [36].

Закордонні дослідники вважають, що «найближчими» серед світових медіа до української сторони є «CNN», «The Washington Post» і «The Guardian», а «найдалі» від української сторони знаходиться «The New York Times» і Reuters [24, с. 5]. Такі результати були отримані І. Тотом і А. Гаморі після аналізу матеріалів відповідних медіа про Україну з їх посиланнями на офіційні та пропагандистські джерела з української та російської сторони.

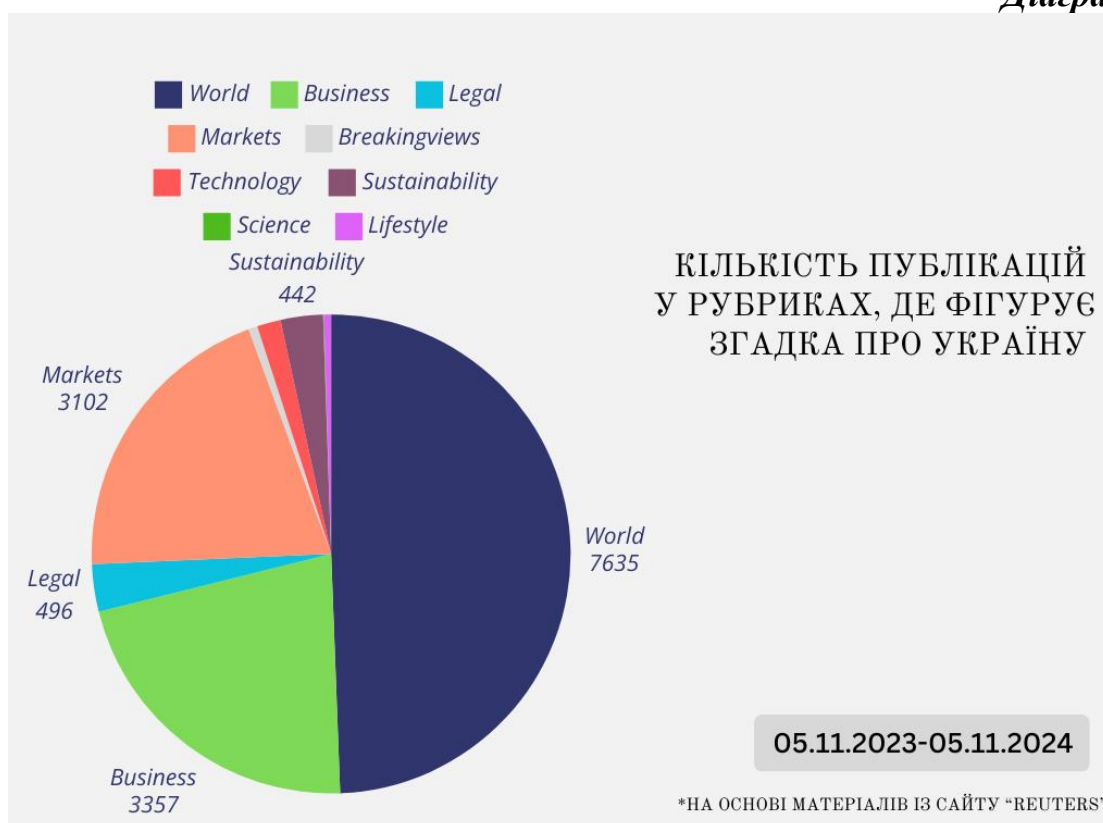
Завдяки дотриманню журналістських стандартів аналізоване медіа зберігає довіру аудиторії та стає одним із ключових джерел в отриманні інформації сучасним соціумом. Проте навіть така неупередженість і нейтральність подекуди викликає спірні питання до роботи журналістів. На прикладі досліджуваної нами теми це зумовлено вибором тем, які впливають на глибину зображення конфлікту в Україні. Так, частина матеріалів ґрунтується не на подіях всередині України, а на позиціях інших країн і їх дипломатичних відносин. Акцент робиться на загальні наслідки війни для Заходу, у той час як військові явища представлені через призму впливу на глобальну безпеку та стійкість. Отже, таке відображення зводить відводить власне війну та її трагедію на другий план, висуваючи вперед загальнополітичні інтереси.

За останній рік (05.11.2023-05.11.2024) за пошуком ключового слова «Ukraine» на сайті Reuters його згадка фігурує в понад 15,4 тис. матеріалах у таких рубриках:

- «Світ» – 7635 публікацій, що зумовлено наявністю в ній рубрики про російсько-українську війну та підкреслює значущість конфлікту як глобальної події, яка впливає на міжнародні відносини, геополітику та гуманітарні питання;

- «Бізнес» – 3357, які свідчать про зацікавленість у темах, пов’язаних з українською та світовою економічною стійкістю, відновленням та адаптацією національних і закордонних підприємств в умовах війни;
- «Ринок» – 3102 публікації, які охоплюють вплив і наслідки російсько-української війни на економічний сектор всього світу;
- «Право» – 496, матеріали, що висвітлюють порушення прав людини, міжнародне право та санкції;
- «Стійкість»/«Сталість» – 442,
- «Термінові новини» – 94, містять дипломатичні заяви та оперативні звернення;
- «Технології» – 247 (кібербезпека, дослідження та вплив війни на технологічний сектор);
- «Лайфстайл» – 75;
- «Наука» – 8;
- «Спорт» – 0.

Діаграма 1

Зазвичай у матеріалах Reuters контекст війни в Україні постає або як нейтральна згадка про те, що збройна агресія РФ триває, або як негативний чинник, який впливає на процеси світового масштабу. Науковці та журналісти все частіше помічають, що в міжнародному інформаційному просторі «дедалі більше починають транслюватися меседжі про негативні наслідки російської війни проти України для економіки, енергетичної та фінансової сфер, забезпечення продовольством в різних регіонах світу» [33]. При цьому медійники з Reuters зазначають про це неопосередковано, будуючи тексти так, щоб подібний висновок самостійно формував реципієнт: *«(...) Це є частиною стратегії стабілізації ринків нафти, що стрімко зростають, і боротьби з високими цінами після вторгнення росії в Україну»* [26]; *«москва намагалася покласти частину провини за кризу на Сполучені Штати, найпотужнішого союзника України, проти якого росія почала повне вторгнення минулого року»* [18]; *«лише 16 місяців тому ціни на кукурудзу були найвищими за останнє десятиліття, оскільки війна в Україні перервала постачання з чорноморської житниці»* [3].

Таким чином, міжнародні інформаційні агентства не тільки повідомляють світу про російсько-українську війну, а й формують загальне сприйняття конфлікту, зображуючи його глобальним аспектом глобальної кризи. Україна постає в образі держави, що невпинно захищається від загарбницьких рук агресора та водночас стає джерелом викликів і глобальних проблем для міжнародної спільноти.

2.2. Тематичний аналіз медіаматеріалів Reuters про російсько-українську війну: особливості та акценти

З початком повномасштабного вторгнення РФ в Україну питання висвітлення подій одного з наймасштабніших збройних конфліктів на території Європи з часів Другої світової війни стало одним із пріоритетів для закордонних медіа. Ця тема є невід'ємною складовою інформаційного порядку

денного не лише України, а й усього світу. З огляду на це провідні інформаційні агентства, у тому числі Reuters, оперативно реагують на події в нашій країні та регулярно готують матеріали про те, що відбувається навколо держави, яка захищає світову демократію від диктаторського російського режиму.

Варто зазначити, що провідні світові медіа відвели значну увагу висвітленню подій в Україні, створюючи для цього окрему рубрику. Наприклад, The Washington Post до грудня 2023 року мало спеціальний розділ «Війна в Україні» на головній сторінці сайту, що забезпечувало постійний доступ читачів до актуальної інформації щодо російсько-української війни. Однак зрештою ця вкладка була інтегрована до рубрики «Світ». Можемо дійти висновку, що з часом увага до повномасштабного вторгнення рф в Україну потрохи згасає. Такі спадні та зростаючі хвилі інтересу можуть свідчити про загальну динаміку зосередження медіа на аналізованій темі. З часом акценти перебирають на себе міжнародні проблеми та кризи, пов'язані з цим військовим конфліктом.

Паралельно можемо виокремити зростання та спадання цікавості до подій в Україні на прикладі інформаційного агентства Reuters. Пік уваги з боку міжнародної медіаспільноти спостерігається наприкінці лютого й до квітня 2022 року, коли рф розпочала активні бойові дії на всій території України. Тоді засіб масової інформації поширював новини про події в Україні без особливих прив'язок до її геополітичних зв'язків у світі. Були зображені бойові дії, описані руйнування, жертви серед населення та реакція української влади на це [див. додаток 1].

Одразу після початку повномасштабного вторгнення Reuters створило окрему рубрику, у якій висвітлювало актуальні новини про війну в Україні. Через стрімкий розвиток подій, цей процес не міг залишитися непоміченим і невідміченим на сайті міжнародного видання. Як і більшість закордонних офіційних ЗМІ, таких як BBC, CNN, The New York Times, Bloomberg та ін., журналісти Reuters акумулювали ресурси для оперативного зображення подій

в Україні. Із самого початку активної фази зацікавлення ЗМІ навколо цієї теми медійники висвітлювали не тільки явища військового конфлікту, які відбуваються всередині країни, а й почали розставляти акценти на роль інших держав і наслідки війни для світу в цілому. Це сприяло підсиленню інтересу до висвітлюваної проблематики та дозволило залучити ширшу аудиторію.

Однак примітним є той факт, що тривалий час рубрика носила назву «Українська криза». І лише 19 січня 2024 року, майже за два роки після початку великої війни РФ проти українського народу, Reuters перейменувало рубрику на «Війна України та Росії».

Українські інформаційні агентства, зокрема Укрінформ і Уніан, одразу відреагували на зміну назви рубрики та наголосили, що формулювання «українська криза» на сайті британської агенції стояло поруч із рубрикою «Війна ХАМАС та Ізраїлю» [29], [28]. Через стандарти таких типів медіа згадані українські агентства не надали оцінки цьому. Однак, на нашу думку, таке протиставлення заявляє про непогодження українських журналістів з розставленням пріоритетів Reuters, оскільки тривалий час воно не давало визначення «війна» стосовно військової агресії РФ на території України.

Згодом інтерес почав зміщуватися на бік США та країни Європи, які впроваджували санкції проти Росії, надавали гуманітарну, фінансову та військову допомогу. У матеріалах журналісти почали зосереджуватись на міжнародних зусиллях задля припинення вогню, дипломатичних кроках для зупинення конфлікту, здебільшого спрямованих на ізоляцію Росії від світової політичної спільноти. Внаслідок цього частка прямого висвітлення війни в Україні зменшувалась, поступаючись увагою темам глобального значення.

Образ України в матеріалах британської агенції формується під впливом різних факторів, окреслених нами раніше. Це ті події, що стосуються як двох ключових сторін конфлікту, так і їх партнерів. Концепції подання інформації час від часу зазнають змін, відповідаючи актуальним питанням сьогодення, адже від міжнародних медіа за їх визначенням вимагається оперативна відповідь на трансформації в світовій політиці, економіці, загалом широкого

геополітичного контексту. Оскільки Україна постає і як суб'єкт у загальних, і як об'єкт у конкретних новинних повідомленнях, агенція використовує її образ з акцентом на кількох темах, що розкривають внутрішні та зовнішні відголоси війни.

Спираючись на проведений контент-аналіз матеріалів зі згадкою ключового слова «Ukraine» на сайті Reuters (див. додаток 1), ми виділяємо такі **основні теми** матеріалів інформаційного агентства:

- 1) оперативні новини з фронту;
- 2) підтримка України західними партнерами;
- 3) міжнародні санкції та їх вплив на хід війни;
- 4) українські біженці та гуманітарна криза;
- 5) глобальні наслідки війни для світу;
- 6) жертви збройної агресії рф і зруйновані міста.

Тема 1. Однією з центральних проблем, висвітлюваних аналізованим медіа, є насамперед повномасштабне вторгнення рф на територію України. Новини про військові дії містять репортажні огляди з фронту, фото та відео руйнувань внаслідок атак ворога, оперативні зведення про використані типи озброєння, кількість жертв та інші деталі. При цьому інформгентство спирається на українські та міжнародні джерела, що дозволяє зберігати принципи оперативності та об'єктивності, відсіюючи інформацію, яка може містити дезінформацію та фейки. У поєднанні з цим уникнення емоційної оцінки явищ підсилює репутацію агентства як надійного та незаангажованого джерела новин для міжнародної аудиторії. Приклад – матеріал «У Харкові зруйновано понад 600 будівель, – мер» від 15.03.2022, де описано наслідки руйнувань у Харкові, яких завдала армія рф, цілячи по житловим будинкам і об'єктам цивільної інфраструктури [див. додаток 1].

Тем 2 та 3. Важливим елементом медіатизації війни є інформація про підтримку та солідарність з боку іноземних партнерів. Так, Україна виступає ключовою ланкою світової спільноти, яка захищає загальні демократичні цінності. З іншого боку, надання озброєння, фінансова та політична підтримка

підвищують роль інших держав у цій війні. Журналісти розповідають про запроваджені проти росії санкції та їх вплив на світову економіку. Reuters повідомляє про обмеження експорту, припинення дипломатичних зв'язків рф з іншими країнами та її відсторонення від міжнародної громадськості. Ця тема є частиною загального фокусу на реакціях держав, що підкреслює їхнє залучення в конфлікт і підтримку України. Приклад – матеріал «Україна впевнена в широкій підтримці під час зустрічі міністрів ЄС у Києві» від 02.10.2023, у якому йдеться про перше проведення Ради закордонних справ ЄС у Києві, що мало на меті продемонструвати солідарність з Україною в умовах сучасних воєнних викликів [див. додаток 1].

Тема 4. Яскравим наслідком війни, який можна простежити із самого початку повномасштабного вторгнення, є масова міграція. Українські біженці чинять тиск (зокрема, економічний) здебільшого на європейські країни, тому закордонні ЗМІ реагують на виклики, які постають перед європейським суспільством. У цьому аспекті Reuters приділяє увагу не тільки статистичним даним, а і їх історіям, труднощам в адаптації тощо. Зображення гуманітарної кризи дозволяє зосередити увагу аудиторії на людському вимірі війни, водночас розглядаючи глобальні проблеми, викликані конфліктом. Західна аудиторія, таким чином, розглядає війну через призму геополітичних тенденцій і частково емоцій, адже подібні перипетії (якщо в матеріалах йдеться про історії постраждалих) викликають співчуття. Приклад – мультимедійний матеріал «Втеча з України» від 29.03.2022, де описано масове переміщення українців, які тікають від війни за кордон. Журналіст підкреслює темпи та масштаби міграційної кризи, називаючи її «безпрецедентною в сучасності». Крім того, у статті розповідається про труднощі, з якими стикаються біженці в інших країнах [6].

Тема 5. Суспільства, чії держави прямо не залучені до активних бойових дій, насамперед цікавляться питанням глобальних наслідків збройного конфлікту на території Європи, який, однозначно, призведе до змін у реаліях всього світу. Зокрема, йдеться про економічний і енергетичний аспекти життя

країн. Однією з найпоширеніших тем, яку висвітлює Reuters, є вплив війни на світову економіку. Агентство аналізує, які зміни відбуваються на ринку. Найчастіше наголоси розставляють на труднощі в поставках українського зерна та перебої з постачання енергоносіїв з РФ через Україну. Це призводить до продовольчої кризи не лише в Європі, а й по всьому світу. Саме тому закордонного читача цікавлять факти на аналітика щодо питання подолання таких проблем, викликаних війною в Україні. У висновку засоби масової інформації висвітлюють Україну як фактор, що хитає стабільність і стійкість економічних платформа інших держав. Приклад – матеріал «Енергетична криза в Європі закінчилася» від 28.11.2023, де розглядається гостра фаза енергетичної кризи в Європі, спричинена російсько-українською війною, і ризики для промисловості в майбутньому, викликані стрибками цін і перебоями поставок в енергетичному секторі [див. додаток 1].

Тема 6. Окрім фактологічних й аналітичних матеріалів, інформаційне агентство не оминає теми жертв і руйнацій, спричинених російськими атаками на українські міста. Публікуються матеріали з історіями сімей, які потерпають через війну, акцентується увага на руйнуваннях критичної інфраструктури в містах. Емоційність у таких видах журналістських текстів підкріплюються фотографіями з місць обстрілів, що ще більше надає розуміння масштабів трагедій. Приклад – фоторепортаж «Фото року: як Україна протистояла нападку Росії» (06.12.2022), у якому висвітлено ключові моменти боротьби України з агресором. Автор не лише зосереджується на військових досягненнях, але й розповідає про людські трагедії, формуючи емоційний аспект на документальних знімках [14].

У ході нашого дослідження також було проаналізовано сортування новин на сайті за релевантністю, тобто відповідність заданого пошукового запиту та актуальності матеріалу для споживачів. Станом на 10.03.2024 під час пошуку ключового слова «Ukraine» топ новин за релевантністю очолювали такі публікації:

1) «Голова виконавчої влади ЄС Юрова каже, що без України не можна говорити про Україну» (28.11.2023) – тема перемовин щодо окупованих територій, очевидний контекст підтримки України в боротьбі з РФ з боку Європи;

2) «Міністри закордонних справ Угорщини та України зустрінуться на заході України наприкінці січня» (12.01.2024) – тема вступу України до ЄС;

3) «Україна знищила 14 із 17 російських безпілотників – Повітряні сили України» (12.02.2024) – оперативна інформація з фронту, зокрема, від очільників Харківської та Дніпропетровської областей;

4) «Російські ракети завдали ударів по центральній частині України, повідомили Повітряні сили України» (15.12.2023) – оперативна інформація про наслідки обстрілу РФ;

5) Росія атакує Україну 21 безпілотником, трьома ракетами – Повітряні сили України» (29.11.2023) – оперативна інформація про атаки ворожих безпілотників.

Станом на 10.11.2024, зайнявши першу позицію, рейтинг змінила новина «Україна та чеський виробник побудують в Україні завод патронів». У ній йдеться про наміри зміцнити спроможності України в оборонному секторі та забезпечити налагоджений процес виробництва та поставок боєприпасів задля гідної відсічі російських атак.

Звідси бачимо, що найактуальнішими залишаються новини, пов'язані саме з подіями, які розгортаються в Україні або безпосередньо стосуються держави, адже їх просуває в списку інформаційне агентство, зазначаючи при цьому високий рівень релевантності.

Спадна матеріалів, у фокусі якої була Україна, простежувалася до лютого 2024 року (висновки зроблені на основі власних спостережень і складених додатків до нашої наукової роботи). Далі значно збільшилася кількість матеріалів, присвячених виборам у Росії та їх наслідків для України та світу через призму війни. Серед основних популярних тем у той період можна виокремити такі:

- вступ України до ЄС,
- зброя для України та фінансова підтримка від Заходу,
- оперативна інформація з фронту.

Безпосередньо до осені 2024 року увага медіа все ще прикута до України. Війну в країні розглядали в контексті президентських виборів уже у США, однак не оминаючи при цьому новини з фронту.

Увага журналістів до російсько-української війни зумовлена не лише необхідністю демонстрації подій конфлікту, а й потребою тлумачення його наслідків для глобальної політичної, економічної та суспільної арени. Крім висвітлення достовірного та оперативного військового аспекту, постає нагальна потреба в тлумаченні контексту російсько-української війни. Напружені дипломатичні відносини, економічна та продовольча криза, масова міграція, загроза для міжнародної безпеки, санкції проти країни-агресорки – усе це так чи інакше пов'язано з подіями в Україні. Саме з огляду на це статті про війну в Україні постійно медіатизуються закордонними ЗМІ, які повинні роз'яснювати світовій аудиторії процеси, що відбуваються навколо.

Інформаційне агентство Reuters намагається передавати об'єктивні статистичні дані, повідомлення посадовців, а також різні аспекти війни за допомогою аналітичних текстів, що стосуються міжнародного впливу. Таким чином, однією з проблем, на нашу думку, стає перманентне завдання медіа в зображенні негативних наслідків війни для інших країн, коли часом увага журналістів відсторонюється від емоційного аспекту руйнувань, пошкоджень, цивільних втрат, економічної нестабільності, яких ворог завдає Україні. Водночас наша держава виступає жертвою обставин сьогодення, адже аналізоване нами медіа, хоча з перемінною частотою, однак показує труднощі сучасних реалій українського суспільства.

Протягом 2022-2024 років Reuters неоднорідно подає інформацію про російсько-українську війну. У періоди загострення ситуації на фронті, посилення ворожих обстрілів і тиску на цивільне населення агенція активно розглядає Україну як суб'єкт із власними темами для висвітлення. Проте в

періоди відносного «затишшя» медіа не полишає ситуацію в Україні, залишаючи її в центрі уваги (оскільки цього вимагає світовий порядок денний, про який було згадано). Тоді журналісти переводять інтерес аудиторії на вплив російсько-українського конфлікту на загальнополітичні процеси, коли його розглядають у контексті, зокрема, виборів у США, санкцій проти росії, відносин рф з іншими країнами тощо.

Подібна динаміка створення матеріалів може свідчити про намагання одного з провідних інформаційних агентств світу не лише викладати фактологічні новини про події, але й пов'язувати їх з глобальними потребами світової аудиторії. На нашу думку, частково пріоритетність у бік другого пункту переважає, при цьому необхідність звернення уваги на події всередині України нівелюються.

Така тенденція за умови її зростання може призвести до трансформації образу держави та сприйняття його іноземним споживачем. Так, постійне зображення України як головного чинника, подразника, який розхитує ринкову стабільність, впливає на політичну стійкість міжнародних об'єднань, безпекові межі, сприятиме формуванню негативного сприйняття країни за кордоном.

Наприклад, у матеріалі від 30 травня 2022 року під назвою «Війна в Україні розпалює глобальну продовольчу кризу» («The war in Ukraine is fuelling a global food crisis») агенція наводить різноманітні мультимедійні елементи, у тому числі інфографіку та карти. Мета цього аналітичного матеріалу – пояснити, як блокада портів і санкції призвели до підвищення цін на продукти в усьому світі, що може призвести до ризику голоду. Автори наголошують на залежності багатьох країн від поставок зерна з України, а також глобальних наслідках постачання продукції та міжнародних ініціативах, які зможуть покращити ситуацію [21].

Штаб агенції в росії 8 жовтня 2024 року опублікував аналітичний матеріал «Пояснювач: що станеться, коли припиниться постачання російського газу в Європу через Україну?» («Explainer: What happens when Russian gas to Europe

via Ukraine stops?»), у якому автор аналізує наслідки можливого припинення поставок російського газу в країни Європи через Україну. Він зазначає, що це може значно вплинути на стабільність Європейського Союзу, адже останній залежить від експорту рф. Отже, основною метою новини є висвітлення проблеми припинення таких поставок та з'ясування наслідків для різних країн, які так чи інакше постраждають внаслідок цього. Серед ключових фактів, які наводяться в журналістському творі: ЄС продовжує залежати від російського газу; крім того, держави відчують підвищення вартості енергоносіїв. Медіа стверджує, що скорочення або повного припинення постачання природного ресурсу може статися через війну в Україні. Також Європа вимушена шукати шляхи розв'язання проблеми, на компроміси в якій українська сторона не погоджується через конфлікт з рф. Усе це, за даними Reuters, негативно впливає на європейську економіку в цілому, а отже, через причинно-наслідкові зв'язки впливає те, що фігура України погано впливає на процеси, що відбуваються в Європі [4].

Подібне розставлення акцентів міжнародним інформаційним агентством підкреслює глобальний вплив російсько-української війни та змушує світову спільноту розглядати конфлікт на території України як чинник, що впливає на економічні інтереси інших держав.

Практично цілодобово висвітлюючи перебіг подій російсько-української війни, Reuters через свої матеріали формує сприйняття конфлікту світовою аудиторією. Медіатизуючи ті чи інші теми, агенція розставляє власні акценти, формулюючи проблематику війни. З огляду на такий вагомий вплив журналістської діяльності на світогляд аудиторії, у рамках нашої дослідницької роботи було проведено контент-аналіз матеріалів на сайті інформаційного агентства Reuters, у яких була згадка ключового слова «Ukraine». За результатами проведеної роботи на основі додатків можна виокремити хвилі інтересу медіа до аналізованої теми, представлені у таблиці.

**Хронологічний перебіг акцентів у матеріалах Reuters на тему
російсько-української війни**

Період	Ключові події в Україні	Основні акценти в матеріалах Reuters
Лютий, 2022 (від 24.02.2022)	Початок повномасштабного вторгнення рф в Україну, масштабні атаки на Київську, Харківську, Одеську та ін. області.	Оперативні новини про ситуацію в містах; реакції світових лідерів на події; обговорення можливих переговорів і настроїв обох сторін конфлікту.
Березень, 2022	1) Битва за Київ та область. Інтенсивні бої в Бучі та Ірпені. 2) Окупація Херсона – першого великого міста, яке потрапило під контроль ворога. 3) Активна фаза евакуації громадян з небезпечних територій.	Репортажні матеріали з фронту; ситуація серед населення – загальні гуманітарні питання; початок висвітлення інформації про військові злочини в Бучі; роль міжнародної гуманітарної допомоги.
Квітень, 2022	Виведення ворожих військ з Київщини.	Усе більше уваги до трагедії в Бучі, активне поширення шокуючих кадрів ворожих звірств у місті; засудження подій міжнародними організаціями та політиками.
Травень, 2022	Падіння Маріуполя, зокрема «Азовсталі».	Зображення українського опору з акцентом на героїзм людей; активна публікація кадрів зруйнованого Маріуполя та оцінка ролі міста у військовій стратегії рф.
Червень-липень, 2022	Загострення ситуації на Донбасі.	Оперативна інформація з лінії оборони на Сході.

Серпень, 2022	Перенесення уваги на українські атаки в Криму.	Акцент на успіхах української армії; реакція росії; реакції інших держав; значення регіону в контексті конфлікту.
Вересень, 2022	Контрнаступ на Харківщині.	Продовжується зосередження уваги на успіхах ЗСУ; прогнози щодо тривалості війни.
Жовтень, 2022	Атаки рф на енергетичну інфраструктуру.	Прогнози проходження зими Україною; важливість міжнародної спільноти до можливої кризи в цій сфері.
Листопад, 2022	Звільнення Херсона.	Вдавання до емоційності в зображенні успіхів контрнаступу; оцінка ролі міста в закріпленні українських позицій на півдні.
Грудень, 2022	Пакет допомоги від США.	Роль міжнародної допомоги України та оцінка відносин між Заходом і рф.
Січень-лютий, 2023	Продовження надання допомоги іноземними партнерами.	Більш детальний огляд впливу наданої допомоги, зокрема в озброєнні, на хід війни.
Березень-квітень, 2023	Загострення ситуації в Бахмуті.	Репортажні матеріали з фронту; прорахування ризиків падіння міста; звіти про гуманітарні умови військових.
Травень, 2023	Вибухи в Белгороді	Реакція рф і західних партнерів України; аналіз стратегічних атак України на територію росії.
Червень, 2023	Новий контрнаступ у Запорізькій і Донецькій областях.	Аналітика щодо стратегій просування; західна підтримка; роль наданої допомоги в успіхах української армії.
Липень-серпень, 2023	Розгляд можливого вступу України до НАТО в перспективі.	Увага переноситься на думки та заяви закордонних лідерів.

Вересень-листопад, 2023	Повторний сценарій минулого року: удари рф по критичній інфраструктурі	Міжнародна реакція; Можливі розвитки подій при проходженні Україною зими; вага іноземної підтримки в цьому напрямі.
Грудень-січень, 2023-2024	Посилені обстріли великих міст.	Репортажі з лінії вогню, місць обстрілів; гуманітарна криза; міжнародна підтримка.
Лютий-березень, 2024	Президентські вибори в рф.	Україна здебільшого фігурує як об'єкт у новинах про політичні відносини росії з іншими країнами; прогнози впливу виборів на хід війни.
Квітень-травень, 2024	Посилення збройної агресії, атаки на енергетичну інфраструктуру.	Описи атак, репортажі із зображенням наслідків, оцінки експертів.
Червень-серпень, 2024	Міжнародні ініціативи з підтримки України. Посилюється контекст виборів у США.	Висвітлення готовності іноземних партнерів допомагати Україні; заклики до активної підтримки; аналіз потенційних умов припинення вогню.
Вересень, 2024	Збільшення кількості атак на цивільну інфраструктуру.	Оперативні новини про жертви серед мирного населення та руйнування.
Жовтень, 2024	Війна в Україні у контексті виборів у США.	Дипломатичні пропозиції держав щодо зупинення конфлікту; розгляд перспектив припинення вогню; вплив результатів виборів на перебіг російсько-української війни.

Згідно з отриманими в ході контент-аналізу даними, з'ясовуємо, що інформаційна агенція прагне зберігати баланс між новинами, спрямованими на фронтову ситуацію, гуманітарні виклики, які постали перед світом

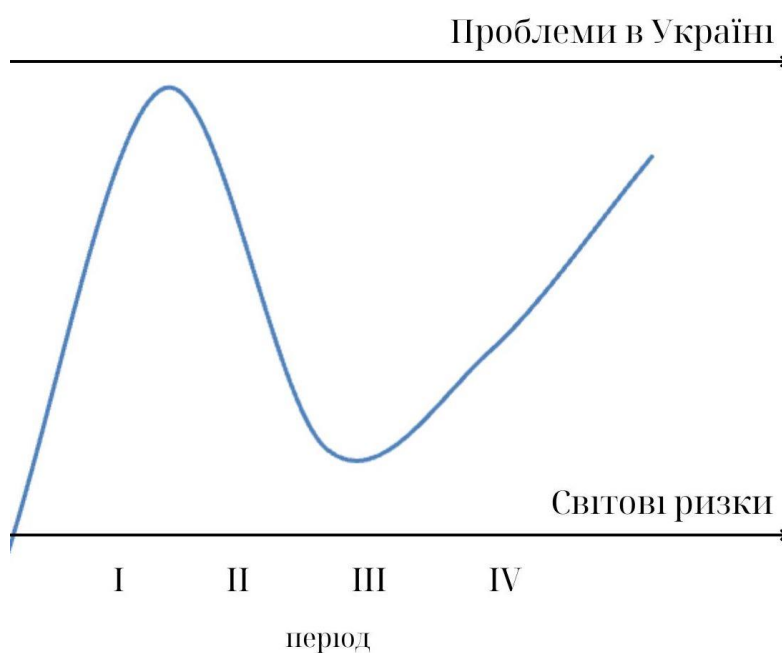
внаслідок війни в Україні, і міжнародними реакціями на стрімкий перебіг подій. Так, медіа використовує комплексний підхід до висвітлення подій.

При цьому помітна тенденційна неоднорідність у посиленні та послабленні уваги агенції до теми російсько-української війни. На початку повномасштабного вторгнення медіа висвітлювало здебільшого військові аспекти, спираючись на фактаж, оперативні зведення та дані з поля розгортання подій. Однак з часом акценти зміщувались, коли журналісти почали розглядати війну в контексті глобальних політичних явищ.

Отже, можна виділити такі *основні етапи медіатизації війни в Україні інформаційним агентством Reuters*:

- 1) оперативне висвітлення подій від початку повномасштабного вторгнення (умовно від 24.02.2022 до літа 2022);
- 2) перехід до подачі інформації про глобальні наслідки цієї війни (літо 2022 – зима 2023);
- 3) зосередження уваги на кризу в енергетиці та продовольчу безпеку в світі (2023 – початок 2024);
- 4) повернення уваги на події в Україні (з весни 2024).

Діаграма 2

Перші кілька місяців після початку великої війни знаменували максимальне охоплення подій національними та закордонними ЗМІ. Крім потужного резонансу, це також підкріплювалось доволі активним просуванням російських військ до великих міст України, зокрема й Києва. У цей період Reuters публікувало репортажні матеріали про битви навколо українських територій, а також масову еміграцію громадян, які були вимушені тікати до інших країн, рятуючи життя. Наприклад, 28 лютого 2022 року агентство публікує матеріал «Росія планує найближчими днями спробувати оточити Київ – США» («Russia expected to try to encircle Kyiv in coming days – U.S. official») з посиланням на посадову особу США, яка прогнозує можливість масштабної атаки ворога на Київ. Публікація торкається тем власне оточення української столиці російською армією; тактикою агресора, який зіткнувся з опором; міжнародної реакції на події, що розгортаються, у тому числі впровадження санкцій проти РФ; оцінки з боку західних партнерів ситуації. Таким чином, уже тоді журналісти зосереджувались і на військових, і на геополітичних аспектах вторгнення [17].

Крім того, окреслений період характеризувався наголосом на героїчному спротиві українців навалі агресора та фокусуванням на гуманітарних аспектах війни. Широко використовувалась тема біженців і допомоги їм іноземними партнерами. Варто зазначити, що крім гуманітарної допомоги, наданої Заходом, журналісти цікавилися й фінансовою та військовою підтримкою для України. Уже тоді в поле зору входять ключові ролі світових лідерів як непрямих учасників конфлікту. Наприклад, 21 квітня 2022 року Reuters опублікувало статтю «Байден оприлюднив нову військову допомогу Україні на 800 мільйонів доларів, щоб попросити у Конгресу більше» («Biden unveils \$800 million in new Ukraine military aid, to ask Congress for more»). У ній розглядається заява президента США Джо Байдена про новий пакет допомоги Україні. У цьому контексті журналісти розглядають підтримку закордонної спільноти як частину широкої міжнародної коаліції, спрямованої на стримування російського агресора. У Білому домі продовжують наголошувати

на необхідності військових, фінансових, гуманітарних поставок до України, що сприятиме швидшому зупиненню вогню. У свою чергу не оминають і реакцію українського уряду, яка позитивно сприймає подібні кроки. Загалом стаття підкреслює важливість співпраці США та України [2].

Можемо дійти висновків, що вже під час першої хвилі медіатизації аналізованих нами подій агентство намагається максимально різнобічно висвітлити події, охопивши всі сфери інформаційного приводу. В матеріалах медіа детально описує обсяги та види наданої підтримки, наголошуючи на солідарності країн.

Другий виділений період охоплює фазу певної стабілізації подій на фронті, у зв'язку з чим медійники можуть більше зусиль віддати висвітленню інших глобальних проблем, викликаних російсько-українською війною. Тоді продовжується лінія західної допомоги, яка червоною ниткою характеризує весь процес медіатизації збройного конфлікту. Крім того, у цей час на передній план виходять питання кризи в продовольстві та енергетиці. Медіа поширює дані про зростання цін на світовому ринку, причиною яких називає саме війну в Україні. Тоді вона стає не прямим суб'єктом згадок, а таким собі «винуватцем» подій. Агентство неодноразово інформує громадськість про те, як події на території держави спричинили глобальну інфляцію, нестабільність у продовольчій і гуманітарній сферах. Як приклад розглянемо мультимедійний матеріал «Війна в Україні розпалює глобальну продовольчу кризу» («The war in Ukraine is fuelling a global food crisis»). Він зосереджений конкретно на впливі війни в Україні на глобальну продовольчу безпеку. Автор аналізує тиск на постачання продовольства у світі, адже Україна та росія є ключовими постачальниками, зокрема, зерна. Проте через війну ланки раніше налагодженої системи зазнають збоїв, і це призводить до зростання цін і дефіциту. У межах проблеми розглядається роль міжнародних організацій, які запускають альтернативні шляхи вирішення проблеми. Водночас журналісти окреслюють перспективи та ризики для аграрного сектора і готовність різних держав до них [21].

Крім того, за цієї хвили інтересу ЗМІ до російсько-української війни триває постійна підготовка матеріалів про дипломатичні зусилля України та країн-партнерів. Агентство Reuters медіатизує обговорення санкцій проти РФ, посилення допомоги Україні. Так, була випущена стаття «США запровадили широкі санкції проти Росії через війну в Україні» («US imposes sweeping sanctions targeting Russia over Ukraine war»), де агенція повідомляє про посилення тиску на росію. Впроваджені санкції спрямовані на різні економічні сектори, технологічну політику. Завдяки детальному опису низки прийнятих рішень державами Заходу, у матеріалі підкреслюється зміцнення міжнародної коаліції проти країни-агресора. Отже, прямо вказується на внесок світових лідерів у досягнення миру на території України.

Третій етап медіатизації воєнного конфлікту інформанством характеризується зосередженням засобу масової інформації на питаннях енергетичної безпеки, здебільшого перебоями в постачанні російських енергоносіїв до Європи, які пов'язані з посиленням введених санкцій. З плином часу медіа все більше висвітлює енергетичну кризу в ЄС, причиною якої, знову-таки, є війна в Україні. Дедалі більше Україна фігурує як неопосередкований учасник новин, адже акценти зміщені на перебіг подій у Європі. Так, автор публікації «Що станеться, коли припиниться постачання російського газу в Європу через Україну?» («Explainer: What happens when Russian gas to Europe via Ukraine stops?») аналізує можливі наслідки зупинки постачання російського газу для Європи. Він торкається кількох ключових тем: 1) які заходи вже вжили європейські країни, щоб уникнути хоча б частини ризиків; 2) ціновий тиск на ринок енергоносіїв внаслідок війни в Україні.

У цей період продовжується актуалізація глобальних проблем, викликаних війною в Україні, та їхнє значення для різних країн, переважно – США та європейських держав.

Четверта хвиля уваги до конфлікту зумовлена загостренням ситуації на фронті, а також президентськими виборами в росії (навесні 2024 року) та в США (восени 2024 року). З огляду на це, Reuters знову починає приділяти

трохи більше уваги подіям всередині України. Зростає кількість публікацій, присвячених наслідкам бойових дій, а також успіхам просування ЗСУ (див. додаток 1). Так, агентство описує спроби України змінити хід війни, покращити ситуацію на фронті та досягти справедливого миру. При розгляді української позиції агентство не оминає підтримку західних партнерів.

При аналізі тематичних акцентів, розставлених ЗМІ, варто також звернути увагу на *жанровій специфіці* журналістських матеріалів. Завдяки їхньому різноманіттю можна простежити, які інструменти та способи впливу на аудиторію використовує агентство. Серед основних використаних жанрів можна виділити:

1) *Розширені замітки (інформаційні жанри)*. Такі публікації містять оперативні новини про обстріли цивільної інфраструктури. Вони викликають обурення та співчуття до постраждалих. Приклад – публікація «Україна заявляє, що Росія обстрілює мирних жителів Харківської області» («Ukraine says Russian shelling targets civilians in Kharkiv region»). Підкреслюється те, що серед постраждалих – діти та пенсіонери. Акцент уваги на наслідки ударів ворога по мирному населенню, що викликає емоції в читача [25].

2) *Репортажі*. Журналісти готують публікації такого виду з міст, які безпосередньо потерпають від ворожих обстрілів. Нерідко такі матеріали передають емоційне напруження людей, які перебувають у тяжких умовах війни, а також сприяють наближенню аудиторії до зображуваних реалій, роблячи їх ніби учасниками подій. Приклад – матеріал від 31 травня 2022 року «Життя в українському постоблоговому Маріуполі: бартерні ринки та російське телебачення» («Life in Ukraine's post-siege Mariupol: barter markets and Russian TV»). Репортаж описує життя мешканців Маріуполя після окупації росії. У ньому детально описано те, як людям довелося звикати до нововведень та іншої реальності, коли ворог взяв під контроль населений пункт. Новина підкреслює стійкість громадян, які не зважають на знищену інфраструктуру, захоплення інформаційного простору агресором, обмежені поставки тощо.

Такий текст, підкріплений прямою мовою очевидців і фотографіями зі зруйнованого міста, передає емоційну напругу та викликає співчуття читачів до постраждалих [11].

3) *Аналітичні статті*. Чи не найбільша частка матеріалів про українсько-українську війну на сайті інформгентства стосується саме аналітики. Приклад – стаття «США посилять санкції проти Росії» («US to target Russia with more sanctions») від 23.02.2024. У ній йдеться про рішення Сполучених Штатів запровадити санкції проти більше 500 російських юридичних і фізичних осіб у відповідь на тривалу збройну агресію рф проти України. Автор зазначає, що ці заходи мають на меті обмежити фінансові ресурси країни-агресора та стримати подальшу ескалацію конфлікту шляхом подібних політичних утисків. У матеріалі аналізується, яким чином такий крок демонструє стратегічні плани Заходу. Загалом аналітичні матеріали, представлені в аналізованому медіа, мають на меті формування розуміння аудиторією економічних наслідків російсько-української війни, а також підкреслення ролі міжнародного тиску та допомоги Україні [27].

4) *Журналістські розслідування*. Цей жанр журналістських матеріалів на тему війни чинить найбільший інтелектуальний вплив на споживача, адже медіатизація фактів війни, аналіз наслідків і людських почуттів у кризові моменти викликає різноманітні відголоси серед читачів. Здебільшого такі статті підкріплені аналітичними оглядами, репортажними вкрапленнями та різноманітними мультимедійними елементами. Приклад – розслідування «Життя на передовій України: «Гірше пекла» з наступом росії» («Life on Ukraine's front line: 'Worse than hell' as Russia advances») від 29 травня 2024 року. У ньому розглянуть події на передовій українського конфлікту завдяки поєднанню детальних авторських спостережень, інтерв'ю військових і аналізу подій. Через розповідь від першої особи публікація надає аудиторії яскраве розуміння проблем, з якими зіткаються українці через війну, їхніх потреб, а також формує розуміння наслідків конфлікту для всього світу. Крім інформаційного висвітлення явищ, такі матеріали створюють емпатію та

наголошують на стійкості українських військових і цивільних, підкріплюючи ототожнення їх образів з героїзмом [12].

Загалом інформаційне агентство Reuters медіатизує російсько-українську війну гнучко та динамічно, зважаючи на зміни на фронті, виклики, які постають перед цивільними та військовими українцями, а також на глобальні світові процеси, що так чи інакше залежать від цього конфлікту. Намагаючись надати якнайширше розуміння перебігу подій аудиторії, медіа поєднує оперативну подачу інформації з детальним аналізом тем на довгострокове майбутнє, таких як продовольча криза, загострення дипломатичних відносин між різними країнами, світову безпеку в цілому.

ВИСНОВКИ

Дослідження медіатизації російсько-української війни британським інформаційним агентством Reuters підтверджує важливість трансляції подій в Україні на масову міжнародну аудиторію. Використовуючи різноманітні підходи до подачі новин, медіа дотримується принципів об'єктивності, намагаючись здебільшого уникати емоційного тиску на аудиторії та формуючи в неї свідоме сприйняття до проблематики з можливістю її подальшого аналізу.

Проаналізовані публікації продемонстрували ключові акценти, на яких зосереджується засіб масової інформації при висвітленні конфлікту, а також хвилі зацікавленості темою війни. При цьому Україна постає перед споживачем і як жертва збройної агресії росії, і як самостійний рушій глобальних викликів для інших країн, пов'язаних з економічною, продовольчою кризою, ризиками міжнародної безпеки тощо.

Reuters виступає важливим джерелом медіатизації цього конфлікту. Попри нейтральний підхід до подачі матеріалу, агентство все ж таки фокусується на локальних і більш широких наслідках війни більше, аніж на самих конкретних подіях, які щодня відбуваються в Україні. Примітним є висновок про те, що після початку повномасштабного вторгнення медіа згадує Україну в контексті відносин і геополітики інших країн, надаючи їй роль суб'єкта, а не об'єкта журналістського матеріалу. Це сприяє такому сприйняттю образу України аудиторією, при якому держава постає впливовим чинником світової стабільності чи нестабільності.

Основна увага інформаційного агентства прикута до тем міжнародної підтримки та згуртованості; надання озброєння Україні; санкцій та політичного тиску на росію з огляду на тривалу агресію проти іншої держави; гуманітарних, демографічних проблем, пов'язаних із міграцією; власне військових подій на фронті; дестабілізації світового ринку тощо.

З плином часу наголос із військових подій змістився на міжнародні труднощі, пов'язані з війною в Україні. Тому яскравою деталлю в роботі Reuters з темою російсько-української війни є акцент на глобальних наслідках перебігу подій на майбутнє міжнародної спільноти. Завдяки цьому аудиторія зберігає інтерес до теми, адже глобальні виклики зачіпають й інші держави.

Однак, незважаючи на зміщення акцентів і нестабільне привернення уваги до проблематики, інформанство підтримує загальний наратив про Україну як про державу-захисницю демократичних цінностей. Журналісти наголошують на важливості підтримки країни партнерами та намаганнями зупинити ескалацію тривалого конфлікту.

Роль агентства Reuters у висвітленні війни не можна переоцінити. Медіа виступає як один з ключових джерел надання інформації про конфлікт, мобілізуючи увагу громадськості на заявлених проблемах. Воно також будує суспільну думку та ставлення до явищ навколо, привертає увагу світової спільноти до ризиків, які несе по собі російська агресія.

У подальшому дослідження можна розширити задля глибшого аналізу медіатизації воєнних конфліктів різними провідними медіа, з'ясувати розмаїття підходів до висвітлення подій провідними медіа з усього світу. Отримані результати можуть сприяти чіткішому аналізу медіаполітики джерел інформації, які сприймаються соціумом як надійні, і впливають на громадську думку.

Загалом медіатизація війни через великі інформаційні агентства має значний вплив на реакцію на них масовою аудиторією. Крім того, цей процес допомагає акумулювати зусилля навколо необхідних тем, виділяючи ті чи інші аспекти конфлікту на сторінках видань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bell M. In harm's way / Martin Bell. Режим доступу : https://archive.org/details/inharmsway0000bell_w5u0 (дата звернення: 15.09.2024).
2. Biden unveils \$800 million in new Ukraine military aid, to ask Congress for more / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/biden-speak-ukraine-war-amid-expectation-new-military-aid-2022-04-21/> (дата звернення: 23.10.2024).
3. Bumper US corn harvest sinks prices, pushes global supply to surplus / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/markets/commodities/bumper-us-corn-harvest-sinks-prices-pushes-global-supply-surplus-2023-10-19/> (дата звернення: 9.03.2024).
4. Explainer: What happens when Russian gas to Europe via Ukraine stops? / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/business/energy/what-happens-when-russian-gas-europe-via-ukraine-stops-2024-10-08/> (дата звернення: 23.10.2024).
5. Couldry N., Hepp A. The Mediated Construction of Reality / Nick Couldry, Andreas Hepp. Режим доступу : <https://download.e-bookshelf.de/download/0010/8804/28/L-G-0010880428-0026716188.pdf> (дата звернення: 18.09.2024).
6. Fleeing Ukraine / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/graphics/UKRAINE-CRISIS/REFUGEES/dwvkrqzlnpm/> (дата звернення: 15.09.2024).
7. Gerbner G. Cultivation Analysis: An Overview / George Gerbner. Режим доступу : <https://cultivationanalysisrtvf173.pbworks.com/f/GerbnerJS.pdf> (дата звернення: 22.10.2024).
8. German support for Ukraine under pressure from populists / Deutsche Welle : веб-сайт. URL: <https://www.dw.com/en/german-support-for-ukraine-under->

pressure-from-populists/a-70138863 (дата звернення: 15.09.2024).

9. Hjarvard S. The Mediatization of Society. *Nordicom Review*, 29(2), 105-134 / Stig Hjarvard. Режим доступу : https://www.researchgate.net/publication/313789652_The_Mediatization_of_Society (дата звернення 26.10.2024).

10. Kegley C., Blanton S. *World Politics: Trend and Transformation* / Charles William Kegley, Shannon Lindsey Blanton. Режим доступу : https://ia804609.us.archive.org/21/items/understanding-global-conflict-and-cooperation-an-introduction-to-theory-and-hist/Uploaded%20-%2028-03-2021/International%20Relations%20-28-03-2021/World%20Politics-%20Trend%20and%20Transformation%20by%20Charles%20W.Kegley%20Jr%20And%20Eugene%20Wittkopf_%28urdukutabkhanapk.blogspot%29.pdf (дата звернення: 15.09.2024).

11. Life in Ukraine's post-siege Mariupol: barter markets and Russian TV / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/life-ukraines-post-siege-mariupol-barter-markets-russian-tv-2022-05-30/> (дата звернення: 23.10.2024).

12. Life on Ukraine's front line: 'Worse than hell' as Russia advances / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/investigates/special-report/ukraine-war-frontline/> (дата звернення: 23.10.2024).

13. Luhmann N. *The Reality of the Mass Media*. Stanford University Press / Niklas Luhmann. Режим доступу : https://monoskop.org/images/6/6c/Luhmann_Niklas_The_Reality_of_the_Mass_Media.pdf (дата звернення: 02.11.2024).

14. Pictures of the Year: How Ukraine withstood Russia's assault / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/investigates/special-report/year-end-ukraine/> (дата звернення: 15.09.2024).

15. Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com> (дата звернення: 30.11.2024).

16. Russia-Ukraine war: Key things to know about the conflict / Associated

Press : веб-сайт. URL: <https://apnews.com/article/russia-ukraine-kyiv-europe-united-nations-nato-40dde8718d5ca5864a1f3bfdba7e9d84> (дата звернення: 15.09.2024).

17. Russia expected to try to encircle Kyiv in coming days -U.S. official / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/world/russia-expected-try-encircle-kyiv-coming-days-us-official-2022-02-28/> (дата звернення: 23.10.2024).

18. Russia says it is coordinating Middle East policy with China / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/world/russia-says-it-is-coordinating-middle-east-policy-with-china-2023-10-19/> (дата звернення: 9.03.2024).

19. Schultz W. Reconstructing mediatization as an analytical concept. *European Journal of Communication*. Vol. 19 (1). pp. 87–101. / Winfried Schulz. Режим доступу : <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0267323104040696> (дата звернення: 29.09.2024).

20. Stromback J. Four Phases of Mediatization: An Analysis of the Mediatization of Politics // *The International Journal of Press/Politics*, 2008 (13), 228-246 / Jesper Stromback. Режим доступу : https://www.researchgate.net/publication/254096831_Four_Phases_of_Mediatization_An_Analysis_of_the_Mediatization_of_Politics (дата звернення: 21.08.2024).

21. The war in Ukraine is fuelling a global food crisis / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/graphics/UKRAINE-CRISIS/FOOD/zjvqkgomjvx/> (дата звернення: 23.10.2024).

22. Thompson A. The media and the rwanda genocide / Allan Thompson. Режим доступу : <https://internews.org/wp-content/uploads/legacy/resources/TheMedia&TheRwandaGenocide.pdf> (дата звернення: 15.09.2024).

23. Tomja A. The «CNN Effect» and Its Influence on US Foreign Policy Decision-Making / Alida Tomja. Режим доступу : https://www.researchgate.net/publication/371709135_The_CNN_Effect_and_Its_Influence_on_US_Foreign_Policy_Decision-Making (дата звернення: 16.09.2024).

24. Toth I., Hamori A. The Role of Ukrainian and Russian Sources in the First

Articles on the Makiivka Missile Attack. A Content Analysis of Articles from Six Leading News Portals (BBC, CNN, The Guardian, The New York Times, Reuters, and The Washington Post) / Istvan Toth, Agnes Hamori https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4403188 (дата звернення: 03.03.2024).

25. Ukraine says Russian shelling targets civilians in Kharkiv region / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-investigates-civilian-injuries-battles-rage-kharkiv-region-2024-05-18/> (дата звернення: 10.11.2024).

26. US seeks to buy 6 million barrels for oil reserve by January / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/business/energy/us-seeks-buy-6-million-barrels-oil-reserve-by-january-2023-10-19/> (дата звернення: 9.03.2024).

27. US to target Russia with more sanctions / Reuters : веб-сайт. URL: <https://www.reuters.com/world/us-impose-sanctions-over-500-targets-russia-action-friday-2024-02-22/> (дата звернення: 23.10.2024).

28. Агентство Reuters називало війну в Україні "кризою", але згодом виправило помилку Уніан : веб-сайт. URL : <https://www.unian.ua/world/agentstvo-reuters-nazivalo-viynu-v-ukrajini-krizoyu-ale-zgodom-vipravilo-pomilku-12517371.html> (дата звернення: 23.10.2024).

29. Агенція Reuters припинила називати війну в Україні «кризою» / Укрінформ : веб-сайт. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3815575-agencia-reuters-pripinila-nazivati-vijnu-v-ukraini-krizou.html> (дата звернення: 23.10.2024).

30. Блиндарук С. Анатомія російсько-українського конфлікту (2014–2022 рр.) в епоху гібридних війн. С. Блиндарук // Національна бібліотека імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/node/5937> (дата звернення: 20.10.2024).

31. Велика українська енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://vue.gov.ua/Глобалізація> (дата звернення: 11.10.2024).

32. Велика українська енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим

доступу : https://vue.gov.ua/Інформаційна_війна (дата звернення: 26.10.2024).

33. Війна в Україні у фокусі закордонних мас-медіа / АрміяINFORM : веб-сайт. URL: <https://armyinform.com.ua/2022/05/11/vijna-v-ukrayini-u-fokusi-zakordonnyh-mas-media/> (дата звернення: 10.03.2024).

34. Дорошкевич А. С. Гібридна війна в інформаційному суспільстві / А. С. Дорошкевич // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». 2015 – №2 – С. 21-28 – Режим доступу : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=Vnyua_2015_2_5 (дата звернення: 20.10.2024).

35. Житарюк М. Особливості застосування понять «медіація» й «медіатизація» в сучасному медіапросторі / М. Житарюк // Вісник Львівського університету. Серія : Журналістика. – 2020. – Вип. 48. – С. 56-66. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Jur_2020_48_9. http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILE=&2_S21STR=VLNU_Jur_2020_48_9 (дата звернення: 26.10.2024).

36. Коломієць В. Ф. Міжнародні інформаційні системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uchebnik-online.net/book/610-mizhnarodni-informacijni-sistemi-navchalnij-posibnik-kolomiyec-vf/2-anotaciya.html> (дата звернення: 03.03.2024).

37. Купрій Т. І. Концептуалізація медіатизації культури: зарубіжний досвід конституювання. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. Журнал, 2023. – № 2. – С. 48–54. Режим доступу : https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/5018/Visnyk_2023_2-48-54.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення 31.10.2024).

38. Михайлин І. Л. Основи журналістики. Підручник. 5-те вид. перероб. та доп. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 496 с. – Режим доступу :

https://shron1.chtyvo.org.ua/Mykhailyn_Ihor/Osnovy_zhurnlistyky.pdf?PHPSESSID=sutga9grhi6il5rvbcnos3vjj7 (дата звернення: 17.05.2024).

39. Почепцов Г. Г. Смыслові та інформаційні війни / Г. Г. Почепцов // Інформаційне суспільство. – 2013. – Вип. 18. – С. 21-27. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/is_2013_18_6 (дата звернення: 24.11.2023).

40. Рудницька Г. В. Критерій цінності новин у процесах фільтрації інформаційного потоку. Г. В. Рудницька // Актуальні проблеми науки та освіти: Збірник матеріалів XIV підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. К.В. Балабанова. – Маріуполь: МДУ, 2012. – С. 257-259 – Режим доступу : https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/54/3/Aktualni_problemy_XIV_2012.pdf#page=257 (дата звернення: 22.10.2024).

41. Спільна заява Міністерства культури та інформаційної політики України, Міністерства оборони України та представників ЗМІ / Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/news/spilna-zayava-ministerstva-kulturi-ta-informacijnoyi-politiki-ukrayini-ministerstva-oboroni-ukrayini-ta-predstavnikov-zmi> (дата звернення: 01.11.2024).

42. Тернова А. І., Колода А. С. Образ України в закордонних ЗМІ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://scholar.google.com.ua/scholar?hl=uk&as_sdt=0%2C5&as_ylo=2022&q=образ+україни+в+іноземних+змі&btnG= (дата звернення: 15.10.2023).

43. Торічний В. Т. Дослідження пропаганди як інструменту інформаційного забезпечення державної безпеки. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2019/tom_2/30.pdf (дата звернення: 20.10.2024).

44. Шевців М. Б., Гончарук К. А. Пропаганда як соціально-політичне явище: проблеми розуміння / М. Б. Шевців, К. А. Гончарук // Актуальні проблеми історико-правової та міжнародно-правової науки. – С. 119-122. – Режим доступу :

<https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/5999/1/Шевців%2031.pdf>

(дата звернення: 05.10.2024).

45. Як аудиторія сприймає висвітлення у медіа новин про війну в Україні? – Нове дослідження Інституту вивчення журналістики «Reuters» (2022) / Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення : веб-сайт. URL: <https://www.nrada.gov.ua/yak-audytoriya-spryjmae-vysvitlennya-u-media-novyn-pro-vijnu-v-ukrayini-nove-doslidzhennya-institutu-vyvchennya-zhurnalistyky-reuters/> (дата звернення: 11.09.2023).

ДОДАТКИ

Додаток 1

Таблиця даних про матеріали на сайті Reuters, які були знайдені в пошуку за ключовим словом «Ukraine»

Перша хвиля (від 24.02.2022 до літа 2022)

Заголовок	Розділ	Матеріал повністю присвячений Україні/є згадка про неї	Основні тези	Посилання
The events leading up to Russia's invasion of Ukraine	World	+*	Розглядається хронологія подій, що передували вторгненню росії в Україну, висвітлюються ключові моменти ескалації. Так, напруга наростала місяцями. рф скупчила війська біля кордонів України наприкінці 2021 року. Це наростання відбулося після років політичних заворушень, включаючи анексію Криму в та тривалий конфлікт на Донбасі.	https://www.reuters.com/world/europe/events-leading-up-russias-invasion-ukraine-2022-02-28/
Ukraine and Russia: What you need to know right now	World	+	Подібний до попереднього матеріал, який розглядає передумови повномасштабного вторгнення рф в Україну.	https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-russia-what-you-need-know-right-now-2022-03-29/
Russian invasion damaged up to 30% of Ukraine's	World	+	За словами міністра інфраструктури Олександра Кубракова, до 30% інфраструктури країни було	https://www.reuters.com/world/europe/exclusive-russian-invasion-damaged-up-30-

infrastructure, says minister			пошкоджено або зруйновано, включаючи дороги, мости та залізниці, загальною вартістю близько 100 мільярдів доларів. Попри значні збитки, урядовець висловив оптимізм щодо того, що реконструкція може відбутися протягом двох років за умови мобілізації достатніх коштів із потенційним використанням заморожених російських активів.	ukraines-infrastructure-says-minister-2022-04-18/
Russia denies killing civilians in Ukraine's Bucha	World	+	росія відкинула звинувачення у вбивстві мирних жителів в Бучі, незважаючи на зростаючу кількість доказів від української влади та міжнародних спостерігачів. Масові поховання та тіла мирних жителів, знайдені в місті, викликали всесвітній осуд. Російські офіційні особи стверджували, що вбивства сталися після їх відведення, і вони були інсценовані українськими силами.	https://www.reuters.com/world/europe/russia-denies-killing-civilians-ukraines-bucha-2022-04-03/
Russia's invasion of Ukraine enters 100th day on Friday	World	+	Річниця російського вторгнення в Україну, яка вступає в четвертий місяць у травні 2022 року. Незважаючи на інтенсивні бої на сході та півдні України, російські сили зіткнулися зі значним опором українських військ, що призвело до глухого кута в деяких регіонах. Глобальні наслідки війни продовжували відчуватися через зростання цін на енергоносії та дефіцит продовольства, особливо через блокування українських портів, що вплинуло на експорт зерна. Міжнародна підтримка України залишалася сильною,	https://www.reuters.com/world/europe/russias-invasion-ukraine-enters-fourth-month-2022-05-22/

			західні країни надавали військову та гуманітарну допомогу.	
Russia bombs Ukraine cities, despite pledge to pull back from Kyiv	World	+	Президент України Зеленський підкреслив, що Україна не буде наївною, тому будь-які обіцянки з боку Росії будуть ретельно перевірятися. Незважаючи на ознаки деескалації в одних районах, українські сили продовжували зазнавати тиску в інших. Зеленський підтвердив позицію України щодо захисту своєї території від російської агресії, але ситуація залишається напруженою та невизначеною.	https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-isnt-naive-zelenskiy-says-after-russia-pledges-scale-down-attack-kyiv-2022-03-30/
Sievierodonetsk falls to Russia after one of war's bloodiest fights	World	+	Українські сили отримали наказ вийти з Северодонецька. Незважаючи на місяці інтенсивних боїв, російські війська встановили контроль над містом, ознаменувавши значний зсув у битві за східний регіон Донбасу. Українські посадовці підкреслили, що цей тактичний відхід мав на меті врятувати життя та перегрупувати сили для подальшої оборони.	https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-forces-ordered-withdraw-key-battleground-city-2022-06-25/
Russia tells Ukrainian forces to surrender Azovstal plant by noon	World	+	Міністерство оборони росії вимагало від українських військ та іноземних бойовиків на металургійному комбінаті «Азовсталь» у Маріуполі здатися, запропонувавши їм гарантію безпеки, якщо вони складуть зброю. Це було частиною посиленних зусиль росії із захоплення заводу, який тижнями був оточений і сильно бомбардований. Завод, стратегічний оплот українських	https://www.reuters.com/world/europe/russia-tells-ukrainian-forces-surrender-azovstal-plant-by-noon-2022-04-19/

			захисників, у своїх підземних бункерах переховував як військових, так і мирних жителів.	
Russian shelling kills at least seven in Ukraine's Kharkiv, governor says	World	+	26 травня 2022 року внаслідок російського обстрілу Харкова загинуло щонайменше четверо мирних жителів, ще кількох було поранено. Атаки були спрямовані на цивільні райони: житлові будинки та громадські місця, такі як парки. Ці інциденти підкреслюють «невибірковий характер» деяких російських нападів під час конфлікту, оскільки під час атак поблизу не було військових цілей.	https://www.reuters.com/world/europe/russian-shelling-kills-least-four-ukraines-kharkiv-governor-2022-05-26/
Over 600 buildings destroyed in Ukrainian city of Kharkiv, mayor says	World	+	У Харкові на початку російського вторгнення було повністю зруйновано понад 600 будівель, а безперервні обстріли та авіаудари залишили тисячі жителів без даху над головою. Ці руйнування вплинули на різні критичні споруди, включаючи школи, лікарні та житлові райони.	https://www.reuters.com/world/europe/over-600-buildings-destroyed-ukrainian-city-kharkiv-mayor-says-2022-03-15/

Друга хвиля (літо 2022 – зима 2023)

Заголовок	Розділ	Матеріал повністю присвячений Україні/є згадка про неї	Основні тези	Посилання
US seeks to buy 6 million barrels for oil	Business	«Минулого року адміністрація здійснила найбільший за всю	США планують придбати 6 мільйонів барелів нафти для свого стратегічного	https://www.reuters.com/business/energy/us-seeks-buy-6-

reserve by January		історію продаж із SPR 180 мільйонів барелів, що є частиною стратегії стабілізації стрімко зростаючих ринків нафти та боротьби з високими цінами після вторгнення Росії в Україну».	резерву до січня 2024 року, щоб поповнити запаси після великого випуску в 2022 році. Цільова ціна становить 79 доларів США за барель або менше, збалансовуючи економічну ефективність і ринкові умови. Закупівлі відбуватимуться щомісяця до травня 2024 року, щоб стабілізувати постачання.	million-barrels-oil-reserve-by-january-2023-10-19/
Russia detains US journalist with dual nationality; US sees harassment	World	«Росія посилила свій контроль над інформацією та засобами масової інформації з початку війни в Україні, змусивши закрити останні важливі незалежні ЗМІ та назвавши багатьох журналістів та активістів «іноземними агентами».	Стаття про затримання в росії журналістки Алсу Курмашевої.	https://www.reuters.com/world/radio-free-europe-says-russia-detains-us-journalist-with-dual-citizenship-2023-10-19/
EU's Michel: EU and US must find mutually beneficial solutions on trade disputes	Markets	1) «Мішель додав: він упевнений, що президент США Джо Байден «зробить усе», щоб забезпечити подальшу підтримку України в її боротьбі з Росією». 2) «Президент США Байден прийме голову Європейської комісії Урсулу фон дер Ляєн і президента Європейської ради Шарля Мішеля в п'ятницю, щоб продемонструвати єдність щодо України, але торговельні подразники погіршують відносини».	Президент Європейської Ради Шарль Мішель наголосив на важливості пошуку взаємовигідних рішень для вирішення торгових суперечок між ЄС і США, зокрема щодо тарифів і субсидій. Майбутні дискусії під час саміту ЄС-США мають на меті продемонструвати єдність, особливо щодо підтримки України, але торговельні розбіжності залишаються серйозною проблемою. Незважаючи на триваючі переговори, до 19 жовтня не було досягнуто жодних проривів, оскільки обидві сторони намагаються вирішити давні суперечки до того, як буде остаточно укладено подальші угоди.	https://www.reuters.com/markets/eus-michel-eu-us-must-find-mutually-beneficial-solutions-trade-disputes-2023-10-19/

Russia says it is coordinating Middle East policy with China	World	«Москва намагалася покласти частину провини за кризу на Сполучені Штати, найпотужнішого союзника України, проти якого Росія почала повне вторгнення минулого року».	Росія оголосила, що координує свою політику на Близькому Сході та Північній Африці з Китаєм, союзником із зростаючим впливом у регіоні. Ця співпраця була підкреслена після переговорів між заступником міністра закордонних справ Росії Михайлом Богдановим і спеціальним представником Китаю на Близькому Сході Чжай Цзюнем, які обговорили поточний конфлікт Ізраїлю та ХАМАС. Обидві країни зосереджуються на політичному розв'язанні цієї та інших криз у регіоні, а Росія позиціонує себе як потенційного посередника.	https://www.reuters.com/world/russia-says-it-is-coordinating-middle-east-policy-with-china-2023-10-19/
Analysis: Bumper US corn harvest sinks prices, pushes global supply to surplus	Analysis	«Лише 16 місяців тому ціни на кукурудзу були найвищими за останнє десятиліття, оскільки війна в Україні перервала постачання з чорноморської житниці».	Високий урожай кукурудзи в США призводить до різкого падіння цін і сприяє глобальному надлишку пропозиції. Оскільки США виробили рекордний урожай кукурудзи, цей надлишок має значний вплив на світові ринки, особливо в світлі складних геополітичних та економічних факторів, що впливають на ціни на продукти харчування. Надмірна пропозиція, у свою чергу, призводить до зниження цін і може вплинути на глобальну динаміку сільського господарства, оскільки країни, які покладаються на експорт із США, стикаються з більш доступними цінами на кукурудзу, але також мають справу з ширшими проблемами глобальної продовольчої системи.	https://www.reuters.com/markets/commodities/bumper-us-corn-harvest-sinks-prices-pushes-global-supply-surplus-2023-10-19/
Technip Energies shares plunge after	Business	«Arctic LNG 2, розташований на півострові Гидан, має	19 жовтня 2023 року курс акцій Technip Energies різко впав після повідомлення	https://www.reuters.com/business/energy/technip-energies-

Le Monde report on Russian gas project		розпочати роботу цього року. Перед вторгненням Росії в Україну очікувалося, що в 2026 році вона вийде на повну виробничу потужність у майже 20 мільйонів тонн скрапленого природного газу на рік».	Le Monde про те, що компанія постачала обладнання для проекту Russian Arctic LNG 2, незважаючи на санкції Європейського Союзу. Акції компанії впали на 22% після того, як у статті стало відомо, що Technip поставила ключові компоненти для процесу зрідження газу в період із серпня по жовтень 2022 року, навіть після введення санкцій у квітні 2022 року. Technip Energies відповіла, заявивши, що не порушувала санкцій. , оскільки поставлене обладнання не вважалося стратегічним згідно з правилами ЄС. Однак реакція ринку свідчить про те, що інвестори були збентежені відкриттям.	shares-plummet-after-le-monde-report-supplies-russian-gas-2023-10-19/
Russia says fighter jets intercepted British planes over Black Sea	World	«Чорне море стає все більш важливим театром у війні між Росією та Україною, яка зараз наближається до кінця 20-го місяця. Президент Володимир Путін заявив у середу, що віддав наказ російським літакам, озброєним гіперзвуковими ракетами «Кінжал», патрулювати Чорне море».	Міністерство оборони росії стверджує, що воно підняло винищувачі на перехоплення трьох британських військових літаків над Чорним морем. Згідно з російським повідомленням, британські літаки, до складу яких входив літак-розвідник RC-135 і два винищувачі Турпооп, наближалися до повітряного простору росії, але повернули назад після наближення російських літаків. Ця ескалація підкреслює триваючу напругу в регіоні щодо суверенітету повітряного простору.	https://www.reuters.com/world/europe/russia-says-fighter-jets-over-black-sea-prevented-british-planes-entering-its-2023-10-19/
US-supplied ATACMS enter the Ukraine war	World	+	США збираються відправити в Україну ATACMS (армійські тактичні ракетні системи), які здатні вражати цілі на відстані до 290 миль. Деякі варіанти, як ті, що оснащені касетними	https://www.reuters.com/world/atacms-us-may-send-ukraine-their-cluster-bomb-payloads-2023-10-19/

			<p>боеприпасами, є суперечливими через їх потенційну невибірково дію та тривалі ризики від нерозірваних бомб. У той час як США раніше чинили опір постачанню цих ракет через занепокоєння щодо ескалації, останні військові події в Україні, включаючи зупинений контрнаступ, спонукали до переоцінки, і АТАСМС стане значним доповненням до арсеналу України, доповнюючи існуючі системи HIMARS.</p>	
US presidential election 2024: What you need to know	Explainer	<p>«Україна є ще однією важливою проблемою, яка розколола республіканське поле. Трамп і ДеСантіс стверджують, що підтримка Байденом України у війні з Росією відволікає США від підготовки до можливої конфронтації з Китаєм. Інші кандидати від Республіканської партії, такі як Пенс і Гейлі, кажуть, що Сполучені Штати повинні продовжувати підтримувати Україну».</p>	<p>Вибори президента США у 2024 році відбудуться 5 листопада 2024 року, і кандидати від обох основних політичних партій уже беруть участь у праймеріз. На виборах відбудеться реванш між президентом Джо Байденом (демократ) і колишнім президентом Дональдом Трампом (республіканець), хоча в обох партіях можуть з'явитися інші кандидати. Основними питаннями кампанії є економіка, охорона здоров'я, імміграція та зміна клімату з різкими контрастами в політиці кандидатів.</p>	<p>https://www.reuters.com/world/us/us-presidential-election-2024-dates-candidates-latest-issues-2023-09-22/</p>
Nestle misses nine-month sales estimates, expects volume upturn by year-end	Business	<p>«Індустрія упакованих товарів уже більше двох років вражає покупців вищими цінами, посиляючись на вищі витрати на виробництво, які почалися з пандемією COVID-19 і посилилися після вторгнення Росії в Україну. Все, починаючи від соняшникової</p>	<p>Nestlé повідомила про збільшення продажів за дев'ять місяців 2023 року на 7,8%, але це було нижче очікувань аналітиків. Зростання було зумовлене зростанням цін, хоча обсяги скоротилися на 0,6%, відображаючи опір споживачів вищим цінам на продукцію в умовах триваючої інфляції. Незважаючи на зростання продажів,</p>	<p>https://www.reuters.com/business/retail-consumer/nestle-posts-78-rise-nine-month-sales-2023-10-19/</p>

		олії і закінчуючи транспортуванням, стало дорожчим, завдаючи шкоди глобальним ланцюгам поставок».	загальний обсяг продажів компанії дещо впав до 68,8 мільярдів швейцарських франків.	
Heated tobacco uncertainty blights Philip Morris profit beat	Business	«Обсяги поставок розігрітого тютюну будуть нижчими, ніж очікувалося раніше, протягом усього року, повідомила PMI, посиляючись на такі фактори, як обмежене зростання в Росії та Україні та «невизначеність, пов'язана з рівнем запасів» в Європі на тлі нових нормативних актів щодо розігрітих тютюнових виробів».	Philip Morris International повідомила про високі квартальні показники за 3 квартал 2023 року, що було зумовлено підвищенням цін на сигарети та зростанням попиту на альтернативні продукти, такі як розігрітий тютюн (IQOS) і нікотинові пакети (ZYN). Компанія спостерігала значне зростання лінійки продуктів ZYN, кількість поставок якої зросла більш ніж удвічі порівняно з попереднім роком.	https://www.reuters.com/business/retail-consumer/philip-morris-tops-quarterly-profit-higher-pricing-steady-demand-2023-10-19/
Ukraine's grain sector losses could top \$3.2 bln in 2023 due to war	Markets	+	Зерновий сектор України зазнав значних втрат через триваючу війну, збитки потенційно перевищать 32 мільярди доларів США у 2023 році. Ключові фактори включають перебої в транспортуванні та виробництві, зокрема через удари Росії по життєво важливим зерновим сховищам і транспортній інфраструктурі.	https://www.reuters.com/markets/commodities/ukraines-grain-sector-losses-could-top-32-bln-2023-due-war-2023-10-19/
Exclusive: G7 to discuss four versions of Russian diamond ban this week- sources	Markets	1) «ЄС і G7 розглядають заборону Росії на алмази з 2022 року в рамках санкцій проти Москви через її вторгнення в Україну». 2) «Після того, як Москва почала вторгнення в Україну в лютому 2022 року, великі	Країни Великої сімки мають намір обговорити чотири різні пропозиції щодо заборони російського діаманту, яка може набути чинності з 1 січня 2024 року. Плани варіюються від легкого саморегулювання до більш суворих заходів щодо імпорту. Основні проблеми включають створення	https://www.reuters.com/markets/commodities/g7-discuss-four-versions-russian-diamond-ban-this-week-sources-2023-10-18/

		ювеліри, такі як американський бренд Tiffany's, заявили, що більше не будуть купувати російські діаманти».	надійної системи відстеження алмазів для перевірки їх походження та визначення найкращих точок входу на ринки Великої сімки – головним чином центри в Антверпені та Мумбаї – з одночасним балансуванням інтересів основних гравців алмазної промисловості, таких як Індія та Бельгія.	
Ukrainian parliament gives initial approval for 2024 budget increasing army funding	World	+	Верховна Рада ухвалила первинний бюджет України на 2024 рік із суттєвим збільшенням фінансування оборони країни в умовах війни з Росією. Бюджет на 2024 рік містить положення про посилення військового потенціалу та безпеки, що відображає прихильність уряду зміцненню оборонного сектору. Міністр фінансів Сергій Марченко наголосив, що уряд зосередиться на забезпеченні фінансування оборони при збереженні соціальних виплат для підтримки населення.	https://www.reuters.com/world/europe/ukrainian-parliament-gives-initial-approval-2024-budget-increasing-army-funding-2023-10-19/
De Beers says G7 needs to consult industry on planned Russian diamond ban	Markets	«Відмінності між пропозиціями пояснюють, чому заборону, яка працює з 2022 року в рамках санкцій проти Росії через її вторгнення в Україну, досі було важко погодити».	De Beers закликала Велику сімку провести консультації з алмазною промисловістю щодо запланованої заборони на російські алмази, яка почне діяти в 2024 році. Компанія підкреслила, що для країн G7 важливо співпрацювати з ключовими зацікавленими сторонами в країнах, які виробляють і переробляють алмази, щоб забезпечити практичність і виконання запропонованих заходів. Дебати зосереджені на тому, як ефективно відслідковувати походження діамантів і впровадити заборону, не порушуючи	https://www.reuters.com/commodities/de-beers-says-g7-needs-consult-industry-planned-russian-diamond-ban-2023-10-19/

			світовий ринок алмазів.	
FA to review lighting Wembley arch in Israeli colours after criticism	Sports	«Уемблі, домашня арена національної збірної Англії, раніше освітлювала свою знакову арку кольорами України, Туреччини та інших країн на знак солідарності».	Футбольна асоціація переглядає своє рішення не освітлювати культову арку Уемблі синьо-білим кольором на знак солідарності з Ізраїлем після критики з боку кількох груп, включаючи єврейську громаду. Це рішення було прийнято після терактів ХАМАС 7 жовтня 2023 року, але натомість ФА вирішила дотримуватися хвилини мовчання та носити чорні пов'язки під час матчів. Генеральний директор ФА Марк Буллінгем визнав біль, завданий цим рішенням, і наголосив на складностях, пов'язаних із прийняттям такого вибору, зокрема через значну публічну популярність футболу. Футбольна асоціація планує перевірити, чи повинні майбутні події включати подібні жести підтримки.	https://www.reuters.com/sports/soccer/fa-review-lighting-wembley-arch-israeli-colours-after-criticism-2023-10-19/
Trip to Israel ties Biden and US to any Gaza offensive	World	«Байден виступить із промовою в Білому домі в четвер, щоб «обговорити нашу відповідь на терористичні атаки ХАМАС проти Ізраїлю та триваючу жорстоку війну Росії проти України», повідомили в Білому домі в середу».	Візит президента Байдена до Ізраїлю був оформлений як демонстрація непохитної підтримки безпеки Ізраїлю в умовах триваючого конфлікту з ХАМАС. Поїздка була спрямована на зміцнення американсько-ізраїльських зв'язків, але також підкреслила підвищене занепокоєння щодо потенційної регіональної ескалації, особливо через участь Ірану та напруженість із сусіднім Ліваном. У той час як США продовжували підтримувати право Ізраїлю на самооборону, адміністрація Байдена наполягала на допуску гуманітарної	https://www.reuters.com/world/trip-israel-ties-biden-us-any-gaza-offensive-2023-10-18/

			допомоги до Гази, де ситуація стрімко погіршувалася через ізраїльські авіаудари.	
Russia aims to boost LNG sales, trade with China via NSR, Novak says	Business	«Росія давно розглядає цей маршрут як альтернативу Суецькому каналу. Хоча це фізично складно через товстий лід у зимовий сезон, це може скоротити час морських перевезень між Європою та Азією в той час, коли торгівля Росії із західними країнами знаходиться на мінімумі після холодної війни після рішення Москви направити війська в Україну».	Росія зосереджена на збільшенні торгівлі з Китаєм, зокрема через Північний морський шлях (СМП), і прагне стати головним постачальником зрідженого природного газу до Китаю. Віце-прем'єр-міністр Олександр Новак підкреслив потенціал для розширення експорту, оскільки РФ є четвертим за величиною постачальником СПГ до Китаю, поступаючи таким країнам, як Катар і Сполучені Штати.	https://www.reuters.com/business/energy/russia-aims-boost-lng-sales-trade-with-china-via-nsr-novak-says-2023-10-19/
Russian court rules that \$20.9 mln in Credit Suisse assets may be seized	Business	«Закони, прийняті після того, як Росія ввела війська в Україну в лютому минулого року, змусили іноземні банки отримати дозвіл президента, щоб розірвати зв'язки з місцевим бізнесом. (1 долар = 0,9482 євро)».	Російський апеляційний суд постановив, що Credit Suisse може арештувати активи на суму 20,9 мільйона доларів після апеляції російського банку «Газенергобанк». Постанова також поширюється на майже 100% акцій Credit Suisse в її російських дочірніх компаніях, забороняючи будь-яке розпорядження цими активами. Це сталося після попереднього рішення арбітражного суду Москви, який спочатку відхилив запит. Цей крок є частиною ширшого контексту іноземних банків, які стикаються з труднощами в Росії через санкції та триваючий конфлікт з Україною.	https://www.reuters.com/business/finance/russian-court-rules-that-209-mln-credit-suisse-assets-may-be-seized-2023-10-19/
Putin accuses IOC of using Olympics	World	1) «Минулого тижня МОК заборонив Олімпійському	володимир путін розкритикував Міжнародний олімпійський комітет за	https://www.reuters.com/world/being-used-tool-political-

for politics and racism		<p>комітету Росії за визнання регіональних органів з чотирьох територій, які Москва нібито анексувала в Україні».</p> <p>2) «Повномасштабне вторгнення Росії в Україну минулого року, яке вона називає «спеціальною військовою операцією», спричинило додаткові спортивні санкції, включаючи виключення з міжнародного футболу».</p> <p>3) «Віце-прем'єр-міністр Дмитро Чернишенко оголосив про плани створення нової футбольної ліги за участю 10 команд з окупованих регіонів України, пообіцявши інвестувати 3,2 мільярда рублів (33 мільйони доларів) у спортивну інфраструктуру».</p>	<p>використання Олімпійських ігор як інструменту політичного тиску, звинувативши їх у «етнічній дискримінації». Він стверджував, що дії МОК, такі як заборона Олімпійського комітету росії, являють собою політичну програму, яка несправедливо спрямована проти спортсменів, які не були причетні до політики. путін назвав це порушенням принципу, згідно з яким участь у міжнародному спорті має ґрунтуватися на заслугах, а не на політичних міркуваннях.</p>	pressure-discrimination-putin-says-2023-10-19/
IMF, Bangladesh agree on first review of \$4.7 bln bailout	Asia Pacific	<p>«Економіка Бангладешу з оборотом 416 мільярдів доларів протягом багатьох років була однією з найшвидше зростаючих у світі, але останнім часом йому важко платити за імпортне паливо, оскільки його доларові резерви скоротилися більш ніж на третину через дорогий імпорту після вторгнення Росії в Україну».</p>	<p>Бангладеш і Міжнародний валютний фонд досягли угоди на рівні персоналу щодо першого перегляду пакету фінансової допомоги на 4,7 млрд доларів. Успішне завершення цього перегляду, до схвалення правління МВФ, відкриє ще 681 млн доларів для Бангладешу, який бореться з інфляцією, ослабленням валюти та великим державним дефіцитом. МВФ підкреслив прогрес у структурних реформах, але відзначив триваючі економічні проблеми, підкресливши, що подальші</p>	https://www.reuters.com/world/asia-pacific/imf-bangladesh-agree-first-review-47-bln-bailout-2023-10-19/

			реформи, зокрема в банківському секторі та управлінні валютою, необхідні для стабільності	
Finland blocks Russian property acquisitions	World	<p>1) «Останніми тижнями Фінляндія намагалася прискорити конфіскацію нерухомості, що належить Росії, посиляючись на те, що російські власники намагаються сплатити свої витрати та податки після того, як Європейський Союз запровадив санкції проти Росії за її вторгнення в Україну».</p> <p>2) «Фінляндія, яка приєдналася до військового альянсу НАТО у квітні у відповідь на вторгнення Росії в Україну, також оцінює, як взяти під контроль найбільшу спортивну та спортивну арену Гельсінкі, яка була закрита з минулого року через санкції проти її російських власників-мільярдерів».</p>	Фінляндія нещодавно заблокувала три придбання нерухомості громадянами росії, посиляючись на занепокоєння національною безпекою. Міністерство оборони визнало, що ці транзакції можуть заважати обороноздатності країни або скомпрометувати територіальну цілісність. Ця дія є частиною ширшої стратегії Фінляндії щодо регулювання російської власності на нерухомість, яка перебуває під пильною увагою через війну в Україні та поточні санкції ЄС проти росії.	https://www.reuters.com/world/europe/finland-blocks-russian-property-acquisitions-2023-10-19/
Russian foreign minister meets N.Korean leader Kim, vows support for Pyongyang	World	<p>1) «Лавров, який прибув до Пхеньяну в середу, раніше подякував Північній Кореї за підтримку військових дій Росії в Україні та пообіцяв «повну підтримку та солідарність» Москви з Кім Чен Ином, повідомило МЗС Росії».</p> <p>2) «Виступаючи на прийомі, організованому Північчю в</p>	Міністр закордонних справ росії сергій лавров висловив подяку Північній Кореї за підтримку дій Росії в Україні. Під час свого візиту до Пхеньяну лавров також підтвердив повну підтримку росією Північної Кореї, яка надає військову та дипломатичну підтримку військовим зусиллям рф. Це партнерство є частиною більш широкої співпраці, яка включає військову допомогу, при цьому	https://www.reuters.com/world/russias-foreign-minister-thanks-north-korea-supporting-its-war-ukraine-2023-10-18/

		середу, Лавров сказав, що Москва високо цінує «непохитну і принципову підтримку» Пхеньяном Росії у війні в Україні, яку вона називає «спеціальною військовою операцією».	Північна Корея надсилає війська для підтримки російських сил. Ця співпраця відображає зростаючі зв'язки між росією, Китаєм, Північною Кореєю та Іраном, країнами, які поділяють спільні інтереси у боротьбі з впливом Заходу та зміні динаміки глобальної влади.	
China ramps up yuan internationalisation under Belt and Road Initiative	Markets	1) «Посилення китайсько-американської конкуренції та російсько-українська війна спонукали Пекін переконати більше країн використовувати юань для розрахунків, незважаючи на знецінення валюти щодо долара». 2) «Через «дедалі високу вартість запозичень долара... багато боржників звернулися до юанів за фінансуванням або рефінансуванням», – сказав економіст Natixis Хаоксін Му, водночас посиляючись на «озброєння долара» внаслідок цього. війни в Україні як чинника збільшення використання юаня».	Китай використовує ініціативу «Один пояс, один шлях», щоб сприяти міжнародному використанню своєї валюти. Це призвело до рекордної частки юаня в глобальних платежах, викликаній геополітичною напруженістю та високими процентними ставками в США. Незважаючи на зростання використання юаня, він ще далекий від того, щоб кинути виклик домінуванню долара, особливо в таких секторах, як нафтопереробка.	https://www.reuters.com/markets/currencies/china-ramps-up-yuan-internationalisation-under-belt-road-initiative-2023-10-19/
Sechin lauds safety of Russian oil sales to China amid chaos in the Middle East	Markets	«Росія налагоджує тісні політичні та ділові зв'язки з Китаєм на тлі ширших конфліктів із Заходом через конфлікт в Україні. Цього тижня президент Володимир Путін зустрівся з китайським	Ігор Сечін, генеральний директор «Роснафти», підкреслив надійність експорту російської нафти в Китай у світлі зростання геополітичної напруженості на Близькому Сході. Сечін підкреслив, що постачання російської нафти до Китаю через трубопровід ВСТО дозволяють уникнути нестабільності, пов'язаної з ключовими	https://www.reuters.com/commodities/sechin-lauds-safety-russian-oil-sales-china-amid-chaos-middle-east-2023-10-19/

		лідером і «дорогим другом» Сі Цзіньпіном».	глобальними судноплавними шляхами, такими як Ормузька протока та Суецький канал. Він також зазначив, що росія випередила Саудівську Аравію як провідного постачальника нафти в Китай, і закликав до збільшення використання рубля і юаня в торгівлі між РФ і Китаєм.	
Switzerland's right set to gain at Green's expense in Sunday vote	Europe	«Селін Амаудруз, кандидат від СВП у верхню палату, сказала, що війна в Україні та ескалація насильства на Близькому Сході підтвердили увагу партії до безпеки».	На майбутніх парламентських виборах у Швейцарії права Швейцарська народна партія має намір отримати підтримку за рахунок Партії зелених, яка, за прогнозами, втратить позиції, незважаючи на те, що зміна клімату є основною проблемою для виборців. Зосередженість партії на безпеці, міграційному контролі та обмеженні чисельності населення країни резонує з виборцями, особливо в світлі міжнародної кризи. Аналітики очікують зміни політичного дискурсу в бік більш правої політики, коли зміна клімату стане менш пріоритетною в урядових дебатах.	https://www.reuters.com/world/europe/switzerlands-right-set-gain-greens-expense-sunday-vote-2023-10-19/

Третя хвиля (2023 – початок 2024)

Заголовок	Розділ	Матеріал повністю присвячений Україні/є згадка про неї	Основні тези	Посилання
-----------	--------	--	--------------	-----------

Ukraine confident of broad support as EU ministers convene in Kyiv	World	+	Міністри закордонних справ ЄС провели зустріч у Києві. Уперше Рада закордонних справ Європейського Союзу зібралася за його межами. Ці збори мали на меті продемонструвати солідарність з Україною в умовах викликів, зокрема змін у політиці США та Словаччини, які можуть вплинути на підтримку Києва. Зустріч збіглася з <i>підготовкою України до зими</i> та зосередженням уваги на <i>підтримці енергетичної інфраструктури</i> та протиповітряної оборони після минулорічних нищівних ударів Росії. Європейські лідери наголосили на стратегічній важливості оборони України для ширшої безпеки демократичного світу.	https://www.reuters.com/world/europe/eu-ministers-convene-ukraine-show-support-after-us-slovakia-wobbles-2023-10-02/?utm_source=Sailthru&utm_medium=Newsletter&utm_campaign=Daily-Briefing&utm_term=100223
Ukraine's Zelenskiy hails 'victory' after EU decision to open accession talks	World	+	Рішення Європейського Союзу розпочати переговори про вступ з Україною та Молдовою. Президент України Володимир Зеленський відзначив це як «перемогу України» та «всієї Європи», наголосивши на його важливості для мотивації, натхнення та єдності на всьому континенті. Рішення вимагало однакості лідерів ЄС із певними процедурними маневрами, пов'язаними з утриманням прем'єр-міністра Угорщини Віктора Орбана під час голосування. Президент Молдови Майя Санду також висловила вдячність, підкресливши, що це рішення є значним кроком до інтеграції в ЄС для її країни.	https://www.reuters.com/world/ukraines-zelenskiy-hails-victory-after-eu-decision-open-accession-talks-2023-12-14/?utm_source=Sailthru&utm_medium=Newsletter&utm_campaign=Weekend-Briefing&utm_term=121623&user_email=265f56e3a526fae7acc4a65e2f7de07b47552ecbab33c829bc161a5ce5381bb1

Ukraine heads into winter with a hobbled energy system	Energy	+	Енергетична система України залишається серйозно ослабленою після масштабних атак росії на критичну інфраструктуру з початку війни. Ці страйки були націлені на електростанції та лінії електропередач і створили серйозну проблему для забезпечення опалення, електроенергії та послуг зв'язку взимку.	https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-heads-into-winter-with-hobbled-energy-system-2023-10-06/
European power companies make permanent link with Ukraine	Energy	+	Енергосистема України досягла постійної синхронізації з енергосистемою Європи. Це розширює можливості України з торгівлі електроенергією, завдяки значному збільшенню ліміту потужності для експорту енергії з Європи в Україну. Така синхронізація розглядається як важливий крок до підвищення гнучкості та надійності енергетичної інфраструктури України, незважаючи на виклики, пов'язані з триваючим конфліктом з рф.	https://www.reuters.com/business/energy/european-power-companies-make-permanent-link-with-ukraine-2023-11-28/
Europe's energy crisis is over	Energy	1) «Вторгнення Росії в Україну та санкції, запроваджені у відповідь США та їхніми союзниками, призвели до перебоїв у постачанні енергоресурсів, які вже були обмежені через відновлення промислового виробництва після епідемії коронавірусу». 2) «У майбутньому, безсумнівно, буде більше потрясінь, але зрив,	Гостра фаза енергетичної кризи в Європі, яка була спровокована російсько-українською війною та загострена пандемією COVID-19, в основному завершилася. Хоча з середини 2021 року до кінця 2022 року спостерігалися серйозні стрибки цін і перебої з поставками, Європа з тих пір адаптувалася. Запаси енергії зараз знаходяться на комфортному рівні, а ціни повернулися до довгострокових середніх значень, хоча Європа все ще стикається з такими проблемами, як	https://www.reuters.com/business/energy/europes-energy-crisis-is-over-kemp-2023-11-28/

		пов'язаний із закінченням пандемії та вторгненням Росії в Україну, позаду. Ринки адаптувалися».	перехід від дешевшого російського трубопровідного газу до дорожчого СПГ, що може вплинути на промислову конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі.	
Explainer: Europe's energy security better than feared after a year of war in Ukraine	Energy	1) «Через рік після вторгнення Росії в Україну, ось як країни Європейського Союзу справляються з обмеженими поставками енергоресурсів і різким зростанням цін». 2) «За кілька місяців після вторгнення в Україну Москва перекрила приблизно 80% газу, який раніше постачала до Європи. До кінця року російський експорт впав з приблизно 40% поставок газу в ЄС до менш ніж 10%, найнижчого рівня з 1980-х років».	Після року війни в Україні енергетична безпека Європи покращилася більше, ніж очікувалося, незважаючи на великі збої, спричинені вторгненням рф. ЄС вдалося замінити значну частину імпорту російського газу та нарощувати виробництво відновлюваної енергії. Як наслідок, ціни на газ впали, а обсяги зберігання вищі, ніж минулого року.	https://www.reuters.com/business/energy/europes-energy-security-better-than-feared-after-year-war-ukraine-2023-02-24/
How the dollar, energy and food prices swirled after a year of war	World	1) «Вторгнення Росії в Україну підірвало економіку та ринки в усьому світі, від цін на енергоносії та продукти харчування до європейських банків, акцій ринків, що розвиваються, та російської валюти». 2) «Війна в Україні принесла з собою енергетичну кризу, як ніхто інший. Повторне відкриття після COVID-19 вже призвело до підвищення цін на будь-що, від нафти до	У статті підкреслено, як війна в Україні вплинула на енергетичні ринки, продовольчу безпеку та рівень інфляції в усьому світі. Вона посилила стрибки цін на енергоносії в Європі, що призвело до збільшення витрат і підштовхнуло ЄС до перегляду своєї енергетичної політики. Крім того, глобальний дефіцит продовольства виник через те, що конфлікт заблокував експорт зерна з України, сприяючи зростанню цін на продовольство та підштовхнувши багато країн до введення експортних обмежень для захисту місцевих ринків	https://www.reuters.com/markets/one-year-war-europe-how-dollar-energy-food-prices-swirled-2023-02-24/

		<p>вугілля та природного газу. Але коли наприкінці лютого російські танки увійшли в Україну, європейські ціни на природний газ злетіли майже на 400% за два тижні. До серпня вони були на 700% вищими, ніж роком раніше».</p> <p>3) «Ціни на продукти харчування, які вже були високими в 2021 році після COVID-19, знову підскочили після вторгнення Росії в Україну через побоювання дефіциту та збоїв у торгівлі в Чорному морі».</p> <p>4) «Потрясіння, пов'язані з пандемією COVID-19 і війною в Україні, означають, що світ навряд чи досягне давньої мети подолання крайньої бідності до 2030 року, попереджає Світовий банк».</p> <p>5) «Росія хоче ослаблення рубля, щоб збільшити надходження від вуглеводневої промисловості, що допомагає закрити дефіцит бюджету та стрімке зростання внутрішніх витрат через різке підвищення вартості війни в Україні».</p> <p>6) «Європейські банки зазнали удару, коли Росія вторглася в Україну».</p>		
Russia pounds	World	+	росія посилила обстріли зернових	https://www.reuters.com/world

Ukraine's grain, UN warns of hunger from price rises			<p>потужностей України. Ворожа армія завдала ракетних ударів по портових об'єктах Одеси. Ці атаки знищили значну кількість зерна, включаючи горох і ячмінь, і спричинили пожежі на місцях зберігання. Президент України Зеленський засудив страйки як навмисні спроби зірвати життєво важливий для України експорт зерна, а генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш попередив, що ці дії загострюють глобальну продовольчу безпеку.</p>	<p>/europe/russia-hits-ukraines-grain-fourth-day-practises-seizing-ships-black-sea-2023-07-21/</p>
EU to allow wider measures to control Ukraine grain imports	World	<p>1) «Європейська комісія шукає способи дозволити східним країнам-членам ЄС обмежити імпорт сільськогосподарської продукції з України, оскільки вона продовжує лібералізацію торгівлі з Києвом ще на рік до червня 2025 року».</p> <p>2) «ЄС призупинив імпортні мита, квоти та заходи торгового захисту для імпорту з України з червня 2022 року, щоб підтримати її економіку після вторгнення Росії. Проте дешевий український експорт зерна викликав протести урядів, фермерів і автоперевізників у сусідніх країнах, таких як Польща та Угорщина».</p> <p>3) «Україну також заохочуватимуть до більшої відповідності стандартам ЄС».</p>	<p>Єврокомісія розглядає більш широкі заходи контролю імпорту українського зерна до східних країн ЄС, дозволяючи їм обмежувати такий імпорт за певних обставин. Дешеве українське зерно викликало протести в таких країнах, як Польща та Угорщина. Запропоновані зміни дозволять швидше реагувати на збої на місцевих ринках і покращать захист від негативного впливу на чутливі сільськогосподарські сектори.</p>	<p>https://www.reuters.com/markets/commodities/eu-allow-wider-measures-control-ukraine-grain-imports-2024-01-23/</p>

		4) «Раніше міністр закордонних справ Угорщини Петер Сійярто заявив, що наплив дешевого українського зерна «зруйнував» ринки Центральної Європи».		
Ukraine could fail to meet future wheat demand if attacks continue, UN agency warns	World	+	Всесвітня продовольча програма ООН попередила, що тривалі російські атаки на продовольчу інфраструктуру України, зокрема в Одеській області, і порушення морських експортних шляхів можуть серйозно вплинути на виробництво пшениці в Україні. До війни жержава була головним світовим експортером пшениці, кукурудзи та соняшникової олії. Однак пошкодження сільськогосподарських об'єктів і блокування торгівлі, пов'язані з російською агресією, загрожують як внутрішнім, так і міжнародним поставкам продовольства.	https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-could-fail-meet-future-wheat-demand-if-attacks-continue-un-agency-warns-2023-11-21/

Четверта хвиля (з весни 2024)

Заголовок	Розділ	Матеріал повністю присвячений Україні/є згадка про неї	Основні тези	Посилання
Zelenskiy says Ukraine must do everything to end war next year	World	+	Президент України Володимир Зеленський заявив, що Україна має докласти дипломатичних зусиль для припинення війни з росією до	https://www.reuters.com/world/europe/zelenskiy-says-ukraine-must-try-ensure-war-ends-next-year-through-

			наступного року. Його зауваження підкреслюють важливість поєднання військової сили з дипломатичними каналами для забезпечення миру, незважаючи на поточні виклики на полі бою. Зеленський наголосив на нагальності міжнародної підтримки для досягнення врегулювання та уникнення тривалого конфлікту.	diplomacy-2024-11-16/
Ukraine's Zelenskiy says Scholz-Putin phone call opens 'Pandora's box'	World	+	Президент України Зеленський застеріг канцлера Німеччини Шольца від вступу в переговори з президентом рф путіним після їх телефонної розмови. Зеленський назвав діалог відкриттям «скриньки Пандори», яка може підірвати зусилля з ізоляції путіна та потенційно призвести до безглуздості. переговорів, які принесуть користь росії. В офісі Шольца наголосили, що заклик мав закликати путіна припинити війну та вивести війська, але Зеленський скептично ставиться до будь-якого значного дипломатичного прогресу в результаті таких переговорів.	https://www.reuters.com/world/europe/ukraines-zelenskiy-warned-scholz-against-putin-call-kyiv-source-says-2024-11-15/
Who are Trump's cabinet picks so far and who is in the running?	Legal	«Стефанік прибуде в ООН після сміливих обіцянок Трампа припинити російсько-українську війну та війну Ізраїлю в Газі».	Дональд Трамп назвав ключові фігури свого другого президентського терміну.	https://www.reuters.com/legal/government/trumps-cabinet-whos-been-picked-whos-running-2024-11-12/
Ukraine says nine injured in Russia's 19th air attack on Kyiv in Oct	World	+	19 жовтня 2024 року Київ зазнав атаки російських безпілотників, що стало 19-м таким штурмом за місяць. Постраждало 9 осіб, у тому числі 11-річна дівчинка,	https://www.reuters.com/world/europe/nine-injured-russian-drone-attack-kyiv-ukraines-officials-say-2024-10-30/

			загорілися два будинки, один з них багатопверхівки в Солом'янському районі. Команди екстреного реагування евакуювали 19 жителів, а пожежники боролися з полум'ям під час лунаючих сирен повітряної тривоги.	
Britain and Germany sign new defence agreement as Ukraine tensions rise	World	<p>1) «Британія та Німеччина підписали в середу знакову оборонну угоду та зобов'язалися співпрацювати у навчаннях на східному фланзі НАТО, наголосивши на необхідності того, щоб Європа могла захистити себе з огляду на можливу ескалацію війни в Україні».</p> <p>2) «Дві країни Європи, які найбільше витрачають кошти на оборону, заявили, що угода включає зобов'язання розробити нову зброю, яка має більшу дальність і точність, ніж поточні ракетні системи великої дальності, такі як Storm Shadow, які Великобританія передала Україні».</p> <p>3) «Підкреслюючи стурбованість безпекою, президент України Володимир Зеленський закликав союзників відреагувати на докази того, що Північна Корея надає Росії війська для участі у війні».</p> <p>4) «Згідно з угодою,</p>	<p>Велика Британія та Німеччина підписали угоду щодо зміцнення співпраці в галузі оборони. Вона зосереджена на спільних військових навчаннях, ударній зброї великої дальності та кібернетичних можливостях, з особливим наголосом на забезпеченні безпеки східного флангу НАТО. Крім того, договір передбачає співпрацю у створенні літаків для підводних човнів, підтримки безпілотників для України та захисту від російської загрози.</p>	<p>https://www.reuters.com/world/britain-germany-bolster-defence-cooperation-with-new-agreement-2024-10-22/</p>

		<p>Німеччина буде час від часу розміщувати літаки в Шотландії, щоб допомогти захистити північну частину Атлантичного океану, повідомила Британія. Країни співпрацюватимуть у розробці озброєних транспортних засобів і безпілотників наземного базування, а також працюватимуть над оснащенням німецьких гелікоптерів Sea King, які вона передала Україні, сучасними ракетними системами».</p>		
<p>EU energy ministers discuss Ukraine energy crisis, Russian LNG</p>	<p>Energy</p>	<p>+-</p>	<p>Міністри енергетики ЄС зібралися в Люксембурзі, щоб розглянути кілька нагальних питань, пов'язаних із триваючою енергетичною кризою, загостреною війною в Україні. Вони обговорили зростання імпорту російського зрідженого природного газу до таких країн ЄС, як Бельгія та Нідерланди, незважаючи на санкції. Міністри також обговорили проблему дефіциту електроенергії в Україні з наближенням зими, яка посилюється через закінчення російсько-українського контракту про будівництво трубопроводу наприкінці року. Було наголошено на зусиллях щодо пошуку альтернативних рішень для енергетичних потреб України, включно з пропозиціями щодо збільшення експорту енергоносіїв з Польщі та Литви.</p>	<p>https://www.reuters.com/business/energy/eu-energy-ministers-discuss-ukraine-energy-crisis-russian-lng-2024-10-15/</p>

Ukraine's top commander orders defences bolstered in the east after Vuhledar falls	World	+	Після того, як на початку жовтня 2024 року українські війська відступили від міста Вугледар, командувач Збройних сил України генерал Олександр Сирський віддав наказ про посилення оборони на сході Донецької області. Цей крок був зроблений після того, як російські війська захопили стратегічно важливе місто, ключове місце для контролю життєво важливих шляхів постачання та зупинки подальшого просування росії.	https://www.reuters.com/world/europe/ukraines-top-commander-orders-defences-bolstered-east-after-vuhledar-falls-2024-10-03/
U.S. to discuss war strategy with Zelenskiy, prepare support package this month	World	+-	У вересні 2024 року президент США Джо Байден висловив щире зацікавлення в обговоренні воєнної стратегії України з президентом Володимиром Зеленським. Метою було підготувати комплексну стратегію, яка б сприяла дипломатичному розв'язанню війни та забезпечила успіх України. Крім того, США готували значний новий пакет підтримки, зосереджений на різних військових можливостях, щоб допомогти Україні в її поточних зусиллях щодо оборони, особливо враховуючи те, що РФ досягла успіхів на Сході України, включаючи критичну територію навколо Покровська.	https://www.reuters.com/world/us-discuss-war-strategy-with-zelenskiy-prepare-support-package-this-month-2024-09-14/
Eastern Europe's armies struggle to enlist young people with war not far away	World	1) «Як і більшість колишніх радянських держав-сателітів, які зараз є членами НАТО, Чеська Республіка роками не досягала цільових показників вербування та намагалася підтримувати кількість військ.		

		<p>Це залишило армійські підрозділи недостатньо укомплектованими та нездатними досягти бойової готовності, а вторгнення Росії в Україну на околицях Східної Європи стало яскравим нагадуванням про потенційну загрозу Москви для регіону».</p> <p>2) «Чехи не самотні. Країни Східної Європи намагаються набрати нових солдатів і зберегти досвідчених у регіоні, де Польща, Угорщина, Румунія та Словаччина мають спільний кордон з Україною».</p> <p>3) «Ми також бачимо ймовірність російської агресії проти нас як неможливу... протягом кількох років», – сказав Reuters колишній заступник міністра оборони Чехії Томаш Копечний, уповноважений Праги з питань відновлення України.</p>		
Russia vs Ukraine: the biggest war of the fake news era	World	+	<p>У статті розглядається роль дезінформації у російсько-українській війні, підкреслюється, як обидві сторони використовували цифрові платформи для впливу на громадську думку. Російські сили за допомогою таких інструментів, як SMS-кампанії та соціальні мережі, прагнули поширити паніку та плутанину, особливо навколо ключових подій, таких як наступ на Харків. Український уряд протидіє</p>	<p>https://www.reuters.com/world/europe/russia-vs-ukraine-biggest-war-fake-news-era-2024-07-31/</p>

			цьому, відстежуючи та закриваючи російські «бот-ферми» та використовуючи власні стратегічні комунікації для інформування громадськості та протидії неправдивим наративам. Дезінформація була особливо сильною на таких платформах, як Telegram і TikTok, які широко використовуються в Україні	
--	--	--	--	--

[15].

* позначкою «+» відмічено матеріали, які повністю присвячені розгляду подій в Україні

** для аналізу статті з сайту інформаційного агентства обиралися випадковим чином з-поміж усіх наданих пошуком матеріалів